

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Kiválósági jutalommal ismerik el
a kiemelkedő teljesítményeket

Interjúk az újonnan kinevezett
klinika- és intézetigazgatókkal

Képriport: Semmelweis Egyetem
COVID-19 idején

Dr. Kiss Orsolya, Dr. Merkely Béla,
Dr. Vágó Hajnalka (szerk.)

SPORTORVOSTAN

Tudományos, multidiszciplináris
alapokon nyugvó sportorvoslás
tömör kézikönyve.

■ Ára: 3400 Ft

Szegedi Nándor
KARDIOLÓGIA

Zsebkönyv (szak)vizsgára készülőknél

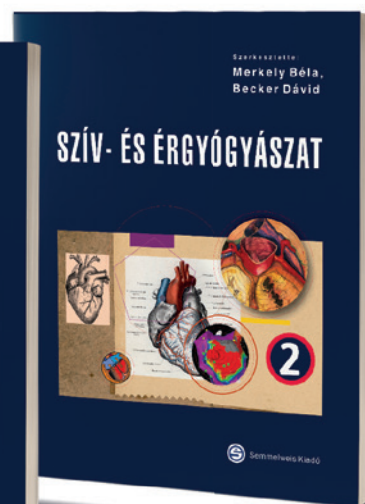
Rövid, tömör, naprakész összefoglaló
a kardiológia legfontosabb tárgyköreiből.

■ Ára: 3400 Ft

Merkely Béla, Becker Dávid (szerk.)
SZÍV- ÉS ÉRGYÓGYÁSZAT

Számos ábra, kép, grafikon segítségével
a klinikai alapoktól a legkorszerűbb diagnosztikus
és terápiás eljárások bemutatásáig, a kardiológia
területén érintettek széles körének szól,
az orvostanhallgatóktól a szakorvosokig.

■ A két kötet ára: 16 000 Ft

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

www.semmelweiskiado.hu

■ **LEGENDUS KÖNYVESBOLT**

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4. Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

E-mail: info@semmelweiskiado.hu

Közös nyelvünk a könyv!

E-könyveinket keresse a honlapunkon: <https://www.semmelweiskiado.hu/termekek/e-konyvek>

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem jogutódja.
A Semmelweis Egyetem
Általános Orvostudományi,
Egészségtudományi, Egészségügyi
Közszolgálati, Fogorvostudományi,
Gyógyszerésztudományi és Pető András
Korok hallgatóinak és közalkalmazottainak
lapja

Megjelenik havonta

Felelős kiadó: az egyetem rektora:
Dr. Merkely Béla

A szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. Romics Imre
romics.imre@med.semmelweis-univ.hu

A szerkesztőbizottság tiszteletbeli elnöke:
Dr. Ferjérdy Pál professor emeritus

A lapszámot szerkesztette:

Dobozi Pálma
dobozi.palma@semmelweis-univ.hu
Telefon: 06-20-666-3195

Szerkesztőség:

Semmelweis Egyetem Kommunikációs
és Rendezvényszervezési Igazgatóság,
1085, Budapest Üllői út 26.
E-mail: hirek@semmelweis-univ.hu

Olvasószerkesztő:

Urban Beatrice
beatrice.urban@gmail.com

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Hermann Péter (FOK)
hermann.peter@dent.semmelweis-univ.hu

Dr. Kardon Tamás (KHT)
kardon.tamas@med.semmelweis-univ.hu

Dr. Karlinger Kinga (ÁOK)
karlinger.kinga@med.semmelweis-univ.hu

Kormos Ágnes

kormos.agnes@semmelweis-univ.hu

Kovács Eszter (KRI)

kovacs.eszter@semmelweis-univ.hu

Dr. Köteles István (GYTK)
koteles.istvan@pharma.semmelweis-univ.hu

Márton Emóke

marton.emoke@semmelweis-univ.hu

Fajt Mónika (EKK)

fajt@emk.sote.hu

Dr. Polgár Veronika (ETK)

polgarv@se-etk.hu

Dr. Szabóné Balogh Clarissza

claris@freemail.hu

Tölgyesi-Lovász Krisztina (Doktori Iskola)
tolgyesi-lovasz.krisztina@semmelweis-univ.hu

Dr. Voszka István (ÁOK)
voszka.istvan@med.semmelweis-univ.hu

Címlapfotó: **Kovács Attila**

Az újságot kiadja a **Semmelweis Kiadó**

www.semmelweiskiado.hu

Igazgató: **Dr. Táncos László**

Layout: **Békésy János**

Terjesztés, hirdetésfelvétel:

Telek Katalin

telek.katalin@kiado.semmelweis-univ.hu

Nyomta és kötötte:
Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: **Juhász László**

ISSN 1586-6904

Beszámoló a Szenátus novemberi üléséről Rektori-kancellári utasítás a 2020. évi kiválósági jutalmakról	4. oldal
Dr. Ferdinandy Péter egyike a világ legidézettebb kutatóinak A Nőkért és a Tudományért ösztöndíjat kapott dr. Csuka Dorottya Medicina pályázat: két különdíj egyetemi munkatársaknak	5. oldal
Ünnepre készülve – karácsonyi interjúorozat	6. oldal
Lakossági tájékoztatót készítettek az egyetem szakemberei Dr. Merkely Béla nemzetközi szimpóziumon beszélt Az antigén alapú tesztelés pontosabban jelezheti a fertőzőképességet, mint a PCR-vizsgálat Call center jött létre a COVID-betegek hozzátartozóinak	8. oldal
Diagnosztizálták a Semmelweis Egyetemen az első koronavírus okozta sokszervi gyulladást gyermeknél	9. oldal
Élj hosszabban! – lezárult a négy orvosképző egyetem együttműködésében megvalósuló EFOP-pályázat	10. oldal
Közel 1000 online résztvevővel rendezték meg a 10. Konduktív Nevelési Világkongresszust	11. oldal
Továbbra is elérhetők az egyetemi dolgozók lelki támogatását segítő ingyenes szolgáltatások Újraindultak a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ ingyenes, online edzései	12. oldal
A tüdő betegségeiről szólt a novemberi online Semmelweis Egészség Nap	13. oldal
A Semmelweis Egyetem és polgárai COVID-19 idején – képriport	14. oldal
Dr. Masszi Tamás: Érezzük, hogy egy csapat vagyunk!	16. oldal
Dr. Csanády László: Minél több fiatal oktatóra, kutatóra volna szükségünk	17. oldal
Dr. Tóth Zsuzsanna: A Konzerváló Fogászati Klinika közösségére vagyok a legbüszkébb	18. oldal
Dr. Vág János: A digitális fogászatban és a prevencióban rejlik a jövő, ezért ennek erősítésére kell törekednünk	19. oldal
Dr. Földesi Renáta: A konduktív nevelés magyarországi képviselőjeként óriási a felelősségünk	20. oldal
Negyedik MagyarBrands díját nyerte a Semmelweis Egyetem HVG rangsor 2021: továbbra is az ÁOK áll a képzésterületi lista élén A Karolinska Egyetem vendégprofesszora lett dr. Matolcsy András Új szakirányú képzést indít 2021-ben az EMK	21. oldal
SIASTOK 2020: 95 intézményből regisztráltak résztvevők NPWT szakmai nap: a sebkezelés legújabb lehetőségeit mutatták be	22. oldal
Kismedencei fájdalommal foglalkozó munkacsoport alakult a Semmelweis Egyetemen	23. oldal
A gyógyszerfejlesztés 21. századi lehetőségeiről tartott előadást dr. Ferdinandy Péter Dr. Kalabay László: Fókuszban a családorvosi ellátás	24. oldal
Drei positive Meldungen zum Jahresende	25. oldal
Nem akartam az elődeim lábnyomában járni – dr. Verebely Tibor	26. oldal

Beszámoló a Szenátus novemberi üléséről

A járványügyi védekezéshez kapcsolódó új, *Társadalmi munka* című szabadon választható tárgy bevezetéséről, valamint a Semmelweis Egyetem Sport Klub megalakításának elvi támogatásáról döntött egyebek mellett a Szenátus novemberi ülésén. Dr. Merkely Béla rektor és dr. Pavlik Livia kancellár tájékoztatta a testületet arról, hogy az egyetem vezetése kiválósági jutalommal köszöni meg azok munkáját, akik kiemelkedő teljesítményt nyújtottak ebben a rendkívüli évben.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Megadta elvi jóváhagyását a Szenátus a Semmelweis Egyetem kötelékében működő sportegyesület alakításához. A testület még korábbi, júliusi ülésén támogatta, hogy az egyetem az Orvosegyetem SC (OSC) kiválása után 16 évvel ismét saját sportegyesülettel rendelkezzen, és ez a Semmelweis Egyetem Vízilabda Klub Sportegyesület (SE-VKSE) kibővítésével jöjjön létre. Ennek során az egyetemi csapatok szakosztályokként csatlakoznak a már ismert és elismert klubhoz. A döntést követően megkezdődött a SE-VKSE szervezeti átalakulása és a Semmelweis Egyetem Sport Klub létrehozatalának előkészítése. A testület mostani támogatása nyomán pedig 2021. január 1-jével megtörténhet az átalakulás, az új szakosztályokkal való bővülés és az új alapszabály hatályba lépése. A klub új székhelye az egyetem Zágrábi úti Testnevelési és Sportközpontja lesz. A Semmelweis Egyetem Sport Klub tervezett szakosztályai: vízilabda, jégkorong, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda, úszás, aerobic és cheerleading, szabadidősport, eSport, ultimate frizbi.

Határoztak a szenátorok egy új, *Társadalmi munka* című szabadon választható tantárgy bevezetéséről, annak érdekében, hogy azok a hallgatók is szerepet vállalhassanak a járványügyi védekezésben, akik megfelelő előképzettség hiányában *A koronavírus okozta járványügyi veszélyhelyzettel összefüggésben ellátott feladatok* című szabadon választható tárgyat nem tudják teljesíteni. A tárgy többek között a Pető András és az Egészségügyi Közszolgálati Kar (EKK) hallgatóinak is lehetőséget ad a védekezésben való részvételre; az egyetem területén végzett tevékenységek kiterjednek a járványügyi helyzetről való tájékoztatásra, pre-triázsban való feladatellátásra, gyermekfelügyeletre, egyéb közösségi segítő tevékenységekre. A tárgyat szemeszterenként egy alkalommal 2x7 napos periódusban, négy kreditpontért lehet felvenni.

Módosították a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ) részét képező hallgatói követelményrendszer felvételi szabállyal kapcsolatos részét. Ezt az EKK szociális szolgáltatásment szakirányú továbbképzésének indítása tette szükségessé a vonatkozó jogszabályi követelményekhez kapcsolódóan.

Döntött a testület az Egészségtudományi Kar lugánói székelyen kívüli, olasz nyelvű gyógytornász alapképzésének folytatásáról miután pozitív fordulat állt be az olasz hatóságok részéről az oklevelek elismerésével kapcsolatban.

Elfogadták az EKK Mentálhigiéné Intézet iskolai szociális munka szakirányú továbbképzési szak tantervének módosítását, amelyre a szabályzatnak megfelelően elvégzett tantervi és tantárgyi program felülvizsgálatot követően került sor.

Módosult a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat, mely kiegészült a Pető András Karra (PAK) vonatkozó két speciális rendelkezéssel egyrészt a szakdolgozattal, másrészt az oklevelek minősítésével kapcsolatban.

Elfogadta a testület a PAK konduktortanár mesterképzési szak 2022/23-as tanévtől való elindítását, és ezzel összefüggésben az akkreditáció benyújtását.

Támogatták a szenátorok a 2020. december 31-én lejáró, professor emeritus címhez kapcsolódó juttatásra vonatkozó megállapodások meghosszabbítását újabb öt évre, valamint hét aktuális vezetői pályázatot is véleményeztek. Döntöttek az orvostudományi képzés kurrekulumának kisebb technikai jellegű módosításáról a mikroszkópos anatómia és fejlődéstan II. tárgy vizsgaformájával kapcsolatban.

A szenátusi ülésen dr. **Merkely Béla** rektor és dr. **Pavlik Livia** kancellár tájékoztatót adott arról, hogy kiválósági jutalommal kívánja megköszönni az egyetem azoknak a munkáját, akik az idei rendkívüli évben kiemelkedő teljesítményt nyújtottak. A differenciált, teljesítményalapú jutalmazásra 1,1 milliárd forint áll rendelkezésre.

Rektori-kancellári utasítás a 2020. évi kiválósági jutalmakról

A koronavírus-járvány 2020-ban jelentős nehézségek elé állította az ország egészségügyi ellátórendszerét, melyen belül a Semmelweis Egyetem meghatározó súllyal vesz részt a járvány elleni küzdelemben. Az egyetem a betegellátási többletfeladatok mellett a világgjárvány következtében az oktatás, a tudományos kutatás és az intézmény rendkívüli körülmények melletti működésének a területén is nagy kihívásokkal szembesült, melyeknek a munkatársak magas szintű munkája eredményeként folyamatosan eleget tesz. A kiváló, kiemelkedő teljesítményt nyújtó munkatársak munkáját a Semmelweis Érdekvédelmi Szövetség képviselőivel egyeztetett szempontok mentén kiválósági jutalommal kívánja elismerni és megköszönni az egyetem vezetése. A rektori-kancellári utasítás tartalmazza azokat az elveket, amelyek figyelembe vétele fontos a jutal-

mazás során. A cél a kiválóság elismerése és ösztönzése, ezért differenciált a jutalmazás, amely során prioritást élvez a járvány elleni küzdelemben való személyes részvétel értékelése. Az a dolgozó, aki jutalomban részesül, nem kaphatja az alapilletményének kevesebb, mint 30 százalékát. A kiválósági jutalmat 2020. december hónapban kapják meg az érintettek hőközi számfejtést követően.

Az utasítás megtalálható a Semmelweis Egyetem honlapjának Munkatársak felületén:

<https://semmelweis.hu/jogig-foig/2020/11/27/e-31-2020-xi-27-szamu-rektori-kancellari-utasitas-a-2020-evi-kivalosagi-jutalomrol/>

Dr. Ferdinandy Péter egyike a világ legidézettebb kutatóinak

Ismét közzétették a világ legtöbbet idézett kutatóinak listáját, amelyre két Magyarországon dolgozó szakember került fel – egyikük dr. Ferdinandy Péter, a Semmelweis Egyetem tudományos és innovációs rektorhelyettese.

Dobozi Pálma Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A rangsorban 21 tudományterület valamelyikén, vagy egyszerre több tudományterületen együttesen (cross-field) kiemelkedően idézett kutatók szerepelnek. A lista összeállítói a rangsoroláshoz a 2009 és 2019 között megjelent legidézettebb (highly cited) közleményeket vették alapul; vagyis azokat a publikációkat, amelyek a hivatkozások száma szerint bekerültek a felső legjobb 1 százalékba.

A Highly Cited Researchers, vagyis legtöbbet idézett kutatók 2020-as listájára két hazánkban dolgozó magyar kutató került fel, egyikük dr. **Ferdinandy Péter**, a Semmelweis Egyetem tudományos és innovációs rektorhelyettese, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet igazgatója, a Kardiometabolikus Kutatócsoport és az MTA-SE Rendszerfarmakológiai kutatócsoport vezetője. Dr. Ferdinandy Péter a farmakológia és a toxikológia, illetve a klinikai orvostudomány kategóriákban publikált számos magasan idézett közleménye alapján került fel a listára, amelyen korábban már két alkalommal, 2014-ben és 2017-ben is szerepelt. A listán szereplő másik magyar kutató dr. **Szolnoki Attila** (Műszaki Fizikai és Anyagtudományi Intézet).

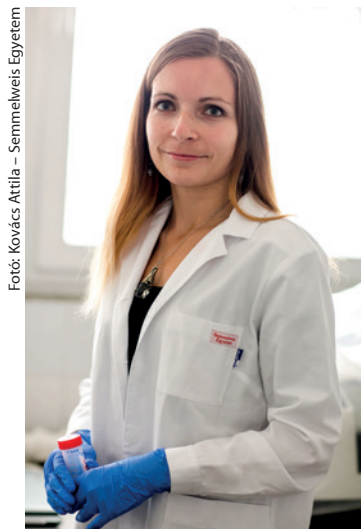

A multidiszciplináris nemzetközi tudományos adatbázis, a Web of Science válogatott tartalmainak (core collection) adatain alapuló listán összesen 6400 kutató szerepel a világ minden tájáról.

A Nőkért és a Tudományért ösztöndíjat kapott dr. Csuka Dorottya

Borbély Zsuzsa Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Csuka Dorottya**, a Belgyógyászati és Hematológiai Klinika Kutatólaboratóriumának tudományos munkatársa kapta idén a L'ORÉAL-UNESCO A Nőkért és a Tudományért ösztöndíjat. Az elismerésre minden évben olyan kutatók nyújthatják be pályázatukat, akik tudományos munkájukkal az élet- vagy az anyagtudományok valamely részterületének feltárásán fáradoznak, és magyar felsőoktatási kutatási intézményekben, illetve kutatóintézetekben dolgoznak. Dr. Csuka Dorottya a ritka,

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

örökletes vesebetegségekkel kapcsolatos kutatásaival érdemelte ki a díjat.

Az örökletes vesebetegségeken belül főleg a trombotikus mikroangiopátiák, valamint a C3-glomerulopátiák foglalkoztatják. Ezen vesebetegségek esetében eddig nagyjából 8 génről ismert, hogy mutációjuk hatására kialakulnak a kórképek. Ez azonban mindössze az esetek 60 százalékát magyarázza. A fennmaradó 40 százalék esetében egyelőre nem ismert a betegség oka. Ennek feltárása érdekében kulcsfontosságú lehet az újgenerációs szekvenálás. Segítségével olyan génekben is kimutatható a mutáció, amelyekről eddig csak sejtették, hogy kóroki hatású elváltozás lehet bennük, illetve csak szórványosan írták le ennek a betegségnek a hátterében. – Jelenleg azon dolgozunk, hogy még jobban körbejárjuk, hogy az új, még ismeretlen hatású génmutációk milyen elváltozásokat hozhatnak létre, és miként okozzák ezeket a betegségeket – foglalta össze. A díj mellett, hogy nagy megtiszteltetés, visszajelzés arról, hogy jó úton halad a csoportunk, hasznosak a kutatásaink – tette hozzá dr. Csuka Dorottya.

Az elmúlt 18 évben 49 magyar kutató részvételével a L'ORÉAL-UNESCO ösztöndíjban, az idei másik díjazott dr. **Bagoly Zsuzsa**, a Debreceni Egyetem kutatója.

Medicina pályázat: két különdíj egyetemi munkatársaknak

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Kiváló Fiatal Gyógyszerész PhD-hallgató díjat kapott dr. **Kazsoki Adrienn**, a Gyógyszerügyi Szervezési Intézet tanársegédje, míg az Év Medikusa 2020 elismerést dr. **Major Dávid**, a Népegészségtani Intézet munkatársa, a Balassagyarmati Egészségnevelő Program koordinátora nyerte el. Az elismeréseket az online megtartott Medicina díjátadón hirdették ki, ahol bemutatták az immár nyolcadik alkalommal megjelent, a hazai egészségügyet és egészségipart részletesen elemző idei Medicina Évkönyvet. Dr. Kazsoki Adrienn dr. **Zelkó Romána** intézetigazgató vezetésével

végzi kutatómunkáját a nanoszálás gyógyszerhordozó rendszerek formulálása és vizsgálata témában. Eddig 13 közleménye jelent meg rangos nemzetközi folyóiratokban, jelenleg egy oktatásfejlesztési pályázatban is részt vesz, melynek célja az intézetben oktatók tantárgyak digitális tananyagfejlesztése – hangzott el a méltatásban.

Dr. Major Dávid az egészségfejlesztés mellett jelentős sportkardiológiai tudományos publikációval is rendelkezik, példamutató a lakosság tájékoztatása iránti felelősségvállalása, jelentős szerepet vállal a járványügyi védekezésben is – szólt a méltatás. Az online eseményen dr. **Szócska Miklós**, az Egészségügyi Menedzserképző Központ igazgatója is előadást tartott.

Ünnepre készülve járványhelyzetben

Hogyan készülhetünk az ünnepre ebben a rendkívüli helyzetben, mire figyelünk a biztonság érdekében, hogyan tudunk a járvány ellenére is fontos dolgokat megőrizni az ünnepből – erről kérdeztük dr. Merkely Béla rektort, dr. Sebők Szilvia egyetemi főgyógy-szerészt és dr. Fekete Andreát, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika docensét karácsonyi cikksorozatunk keretében.

Borbély Zsuzsa, Dobozi Pálma, Kovács Eszter, Vas Dóra
Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. Merkely Béla: Nem veheti el a koronavírus a legszebb és legszentebb ünnepünket, de most a biztonság az első

Hogy tölti az ünnepi időszakot ebben a rendkívüli helyzetben, mi az, amire különösen figyelni fog, máshogy fogja csinálni?

A családom számára az egyik legfontosabb ünnep a karácsony. Heten vagyunk testvérek, nekem három gyerekem, sőt, már egy unokám is van – a karácsony pedig jó alkalom arra, hogy együtt legyünk mindannyian. Ez idén olyan szempontból lesz másként, hogy nagyobbik fiam, dr. **Merkely Gergő** a Semmelweis Egyetem PhD-sa, jelenleg a Harvard Medical School, Brigham and Women's Kórház ortopéd osztályának tudományos munkatársa, így családjával most nem tud hazajönni az ünnepekre. A kisebbik fiam, **Marci**, a feleségem és édesapám, valamint három testvérem és jómagam is átestünk már a koronavírus-fertőzésen és erre most egyfajta óvatos lehetőségként is tekintek. Szabadabban találkozhatom a családommal, mert mi vagyunk számukra a nyájimmunitás. Ugyanakkor a jelen helyzetben is törekedni kell arra, hogy felelősségteljesen járjunk el és óvjuk azon hozzátartozóinkat és barátainkat, akik még nem immunisak a vírussal szemben, így az idei ünnep szűkebb körű lesz.

Második családom, a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika is számít rám. Rektorként és klinikavezetőként különösen fontosnak tartom, hogy a COVID-ellátásban immár 9 hónapja a frontvonalban lévő dolgozóink számára is hozhasson némi testi-lelki feltöltődést ez az időszak, ezt tegyük lehetővé a beosztások összeállításánál a fokozott terhelés ellenére. Ezért nekem természetes, hogy december 23-ig dolgozom és a két ünnep között is benn leszek a klinikán, operálok, vizitelek. Családbarát egyetemként minden egyetemi munkavállaló számára biztosítjuk a karácsony előtti, ingyenes PCR-vizsgálatot. Így szeretnénk segíteni, hogy az egyetemi polgárok nyugodtabb szívvel találkozhassanak idős, önkéntes karanténba visszavonult, vagy krónikus beteg hozzátartozóikkal is. A vizsgálatot a munkáltató kérheti számukra a szokásos eljárásrendben.

Mit tanácsol, mire figyelünk különösen ebben az időszakban, hogy csökkentsük a fertőzés esélyét magunk esetében és szűkebb, tágabb környezetünkben?

A karácsony a legtöbbünk számára a szeretet, a család, a meghitt pillanatok időszaka, ugyanakkor az idei évben új eszközöket kell találnunk a szeretet kifejezésére. Úgy vélem, a karácsonyt kisebb, meghitt családi körben idén is ünnepelhetjük, ha pedig a család nagy része már átesett a fertőzésen, akkor nagy valószínűséggel nem fertőződnek meg újra, hiszen nagyon kevés olyan esetről tudunk, ami biztosan ismétlődött. Ugyanakkor azt javaslom, hogy azok, akik bizonyíthatóan nem estek még át a fertőzésen és nem élnek közös háztartásban, az ünnep során is használjanak maszkot, tartózkodjanak a kézfogástól, puszkodástól, ölelkezéstől. Kívánom, hogy ezekben a rendkívüli időkben is megéljük szeretteink körében az ünnepek emelkedett hangulatát, de eközben maradjunk tudatosak, és például a közös étkezések, koccintások alkalmával se feledkezzünk meg az óvintézkedésekről. Most a biztonság az első, ha felső légúti tüneteink, lázunk vagy íz- és szagvesztésünk van, akkor a legkisebb összefüggéstől is tar-

Fotó: Kovács Anikó – Semmelweis Egyetem

tózkodjunk, akár mondjuk le az utolsó pillanatban. Az ünnepekre készülődve tervezzük meg a bevásárlást, az útvonalunkat, itt is tartuk szem előtt, hogy minél kevesebb kontaktussal, személyes érintkezéssel oldjuk meg a szükséges beszerzéseket. Felelősségteljesen kell viselkednünk és be kell tartanunk a járványügyi előírásokat, így a maszkviselést kül- és beltéren egyaránt, a másfél méteres távolságot, az óránkénti *Semmelweis kézmosást*, illetve kézfertőtlenítést. Ne engedjük, nem engedhetjük, hogy a koronavírus elvegye tőlünk az év legszebb ünnepét, de azt sem hagyhatjuk, hogy a könnyelműségünk veszélybe sodorja a szeretteinket – talán ennek az egyensúlynak a megtalálása lesz a legnehezebb feladatunk.

A sport mindig is meghatározta az életét, a járványon kívüli időszakban a mindennapjai része és a feltöltődés terepe. A járvány a sportolási lehetőségeket is korlátozza, mennyire tartja fontosnak, hogy mégis végezzünk ebben az időszakban is valamilyen testmozgást és milyen szabályok mentén tehetjük ezt meg?

A mozgáshiányos életmód számos olyan betegséghez vezet, amely fokozott kockázatot jelent a COVID lefolyásának súlyosága tekintetében. Egyre több adat mutat arra, hogy például az elhízással küzdők nagyobb arányban kerülnek lélegeztetőgépre. A vírussal szemben a fittség sem jelent védelmet, de a betegség lefolyása változó lehet az edzettség függvényében, általánosságban elmondható, hogy a sportos életmód növeli az immunrendszer hatékonyságát. A csapatsportok, a zárt térben való sportolás jelenleg nem jön szóba, azonban fontosnak tartom, hogy mindenki találja meg azt a formát, amit be tud illeszteni jelenleg a hétköznapokba. Ez lehet akár otthon végezhető testmozgás, vagy szabadterei sport, különösen futás, gyaloglás, kerékpározás, de ennek során is figyeljünk arra, hogy kerüljük a zsúfolt helyeket.

Dr. Fekete Andrea: Próbáljuk elengedni az eddigi szokásainkat

Hogy tölti az ünnepi időszakot ebben a rendkívüli helyzetben, mi az, amire különösen figyelni fog, máshogy csinálja?

Gyakran szoktunk Ausztriába utazni síelni karácsony másnapján, de az is többször előfordult, hogy kint ünnepeltünk három gyermekünkkel és a szüleimmel, akik mindketten 75 év fölöttiek. Ez idén biztosan elmarad, ahogy a szélesebb rokonsággal közös ünneplés is. A férjemnek igazi nagy családja van sok unokatest-

vérrel, akikkel évente két-három alkalommal szoktunk találkozni; az egyik ilyen alkalom a karácsony. Idén fájó szívvel, de ezt is elengedjük, ahogya a kutatócsoportommal közös, hagyományosan nálunk otthon rendezett, ajándékozással és vacsorával egybekötött ünneplést is. Pedig ezt az elmúlt 10 év során még akkor is megtartottunk, amikor kilencedik hónapban voltam várandós-ként karácsonykor. Mindenképpen befelé fordulóbb lesz ez az ünnep – ahogya az egész év is.

Mit tanácsol, mire figyelünk kiemelten ebben az időszakban, hogy csökkentsük a fertőzés esélyét magunk és szűkebb, tágabb környezetünk esetében?

Próbáljuk elengedni azt, hogy mit hogyan szoktuk csinálni ezen az ünnepen. Vegyük komolyan, és figyeljük ugyanúgy, mint a hétköznapokon, ne ezen az egy-két napon múljon magunk és környezetünk biztonsága. Azt gondolom, semmi nem történik, ha idén kicsit felrúgjuk azokat a szokásokat, amikről talán azt hisszük, hogy megteremtik az ünnepet. A nagyobb családi összejövetelek helyett legyünk együtt online videóhívás segítségével, vagy csak a kerítésen túlról beszéljünk. Barátokat, ismerősöket hallva, úgy érzem, hogy nehezen engedik el a szokásokat. Nehezen látják be azt, hogy ez egy speciális helyzet, ami bizony sok lemondással és alkalmazkodással jár.

Tudományos szempontból nézve, a saját területére koncentráva mit emelne ki az elmúlt időszakból, mint rendkívüli eseményt?

Számomra most könnyű a válasz, mert egyetemi szinten is jelentős esemény, hogy a Semmelweis Egyetemről, egy általam vezetett egyetemi spin-offból kiindulhatott és eljuthatott a klinikai vizsgálatok kettős fázisába egy saját szabadalom. Erre sok évtizede nem volt példa. Novemberben kezdődött meg a fluvoxamin terápia eredményességének vizsgálata, amely a koronavírus-fertőzés egyik szövődeményeként is jelentkező tüdőhegesedés kezelésére adhat reményt. Az ezzel kapcsolatos munkában három senior kutató, poszt doktorok, illetve két PhD-hallgató vesz részt. Hatalmas élmény volt átélni azt is, hogy a kutatócsoportom mekkora lojalitással és motivációval állt be projekt mögé – az amúgy is kiemelkedő elkötelezettségük ebben a rendkívüli helyzetben még megsokszorozódott.

Dr. Sebők Szilvia: Idén más módon élhetjük meg az ünnep üzenetét a szeretetről

Hogy tölti az ünnepi időszakot ebben a rendkívüli helyzetben, mi az, amire különösen figyelni fog, máshogya fog csinálni?

Egyrészt reménykedéssel töltöm, arra vonatkozóan, hogy minél hamarabb túl leszünk a járványon, visszatérhetünk a megszokott életünkhöz, másrészt tanulással. Az Egészségügyi Közszolgálati Kar egészségügyi menedzser képzésére járok, így a vizsgaidőszak

már elfeledett élményei is várnak rám decemberben. A karácsonyi családi ünnepet ebben az évben nem a szokott módon tervezzük, a közös vacsora elmarad, és csak egy rövid, megfelelően távolságtartó ajándékatadást fogunk tartani. Az intézeti, évet lezáró közös vacsorára sem kerül sor az idén, ami sok esetben az egyetlen találkozási pont a különböző telephelyeken dolgozó kollégák számára.

Mit tanácsol, mire figyelünk különösen ebben az időszakban, hogy csökkentsük a fertőzés esélyét magunk esetében és szűkebb, tágabb környezetünkben?

Figyeljünk magunkra és másokra! Az idén más módon élhetjük meg az ünnep üzenetét a szeretetről: odafigyeléssel, hogy gátoljuk a járvány terjedését. Fontos, hogy megtartsuk azokat az ajánlásokat és szabályokat, amelyek védik magunk, szeretteink és mások egészségét. Kompromisszumot szükségéss kötnünk a lehe-

tőségeink és a hagyományos rítusaink között, és a megszokottól eltérően kell kifejeznünk szeretetünket, figyelmünket egymás iránt. Használjuk az online tér nyújtotta lehetőségeket az ajánlékok beszerzése és a kapcsolattartás során. Igyekezzünk akadályozni az ünnepek alatt is a fertőzés terjedését, mert a vírus nem lassul le, nem ünnepel. Gondoljuk át, hogy saját életünkben hogyan tudjuk csökkenteni a karácsonyi időszakot jellemző nagy összejövetelekkel és a távolabbi családtagok találkozásával együtt járó kockázatokat. Így elkerülhetjük, hogy az új évet emelkedő esetszámokkal kezdjük, gátat szabhatunk a járvány terjedésének.

Saját szakterületét nézve mit tart az elmúlt időszak legnagyobb kihívásának, hogyan látja, mennyiben változott a gyógyszerészek feladatköre a járvány hatására?

Az új koronavírus-járvány tavaszi hulláma jelentős kihívás volt a gyógyszerészek számára is. Az első hetek a gyorsan változó igényekhez való alkalmazkodással, a beszerzések átszervezésével és a gyógyszerellátás folyamatosságának biztosításával teltek. Voltak nehéz pillanatok, amelyek lehetőséget adtak, hogy meg tapasztaljam a Semmelweis Egyetem közösségének az erejét. Ha a járványhoz kötődően pozitív dolgot kellene említenem, ez volna az. Fontos felismerés volt számomra, hogy olyan közösségben dolgozom, amely minden nehézségen felülkerekedik, segítőkészségével, összefogásával, helytállásával példát mutat. Szűkebb szakmám, a gyógyszerészet terén is változást hozott a járványidőszak: kollégáim az első vonalban biztosították az ellátást, úgy vélem, felértékelődött a gyógyszerészek szaktudása, a megszokottnál többen fordultak tanácsért a gyógyszerésztárakban dolgozó kollégákhoz.

Karácsonyi cikksorozatunk keretében további interjúk olvashatók a Semmelweis Egyetem honlapján:

<https://semmelweis.hu/hirek/tag/unnepre-keszulve/>

COVID-19: Lakossági tájékoztatót készítettek a Semmelweis Egyetem szakemberei

Dobozi Pálma Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Mit tegyen otthon, ha koronavírus-fertőzésre utaló tünetei vannak, mi a teendő tesztelés előtt, mikor szükséges mentőt hívni, hol kapható lelki segítség? – egyebek mellett ezekre a kérdésekre is választ ad az a tájékoztató, amely a Semmelweis Egyetem Pulmonológiai Klinikájának és Magatartástudományi Intézetének együttműködésében készült. Az anyag számos hasznos információ mellett kiemeli, hogy a COVID-19 okozta egyes tüneteket miként tudjuk otthon kezelni, hangsúlyozza a C- és D-vitamin szedésének fontosságát, ajánlott dózisát, valamint az elegendő folyadékfogyasztás és pihenés kiemelkedő szerepét. Az össze-

állítás arra is felhívja a figyelmet, hogy milyen tünetek fellépése esetén van szükség azonnali segítségre és a mentő hívására. A tájékoztató összesen kilenc ilyen tünetcsoportot sorol fel a súlyos, fokozódó nehézlégzéstől, fulladástól a tartósan fennálló, egyre fokozódó hányásig, hasmenésig. Az összeállítást csak a közzététel utáni 24 órában több mint 34 ezren olvasták.

A tájékoztató letölthető a Semmelweis Egyetem honlapján elérhető cikkből: <https://semmelweis.hu/hirek/2020/11/29/covid-19-lakossagi-tajekoztatot-keszitetek-a-semmelweis-egyetem-szakemberei/>

Call center jött létre a COVID-betegek hozzátartozóinak

COVID-információs vonalat hozott létre a Semmelweis Egyetem a hozzátartozók részére. A központi telefonszámon (06 1 459 1500) az 1-es gombot megnyomva minden hétköznap 08.00-16.00 között érhető el személyesen a diszpécser, de számos egyéb hasznos információ is meghallgatható a vonalon a nap bármely szakában többek között a csomagküldés és a látogatás lehetőségeiről. – Az információs vonal kialakítására azért volt szükség, hogy a hozzátartozók kiszámítható módon információhoz tudjanak jutni, ugyanakkor a megjelölt időszakon kívül az orvosok és ápolók teljes figyelmüket a betegellátásnak tudják szentelni – mondta el dr. **Tamási Lilla** egyetemi tanár, a Pulmonológiai Klinika igazgatóhelyettese, aki az Informatikai Igazgatóság segítségével kialakított vonal létrehozását koordinálta.

Dr. Merkely Béla nemzetközi szimpóziumon beszélt az egyetem szerepéről a járvány ellen vívott harcban

Módos Diána

Nemzetközi Kapcsolatok Igazgatósága

A Semmelweis Egyetem rektora a *COVID-19 hatásai az egyetemekre – fenntarthatóság, identitás és misszió* című online szimpóziumon tartott előadást. Az írországi SKELLIG non-profit szervezet virtuális eseményének célja az volt, hogy reflektáljon azokra az új helyzetekre, amelyekkel a felsőoktatás szembesül a COVID-19 járvány hatására. – Egyetemünk törekszik a normálhoz közeli működés megtartása mellett a folyamatosság fenntartására az oktatás és betegellátás területén. Ezen felül komoly vezető szerepet vállal a COVID-19-cel fertőzött betegek ellátásában és a szűrésben, továbbá egyetemünk kutatói több fronton harcolnak

a vírussal és következményeivel: diagnosztikai és terápiás eljárások és eszközök kifejlesztésével – hangsúlyozta dr. **Merkely Béla**. A rektor az egyetemek misszióját vizsgáló, harmadik blokk kezdő előadását tartotta az írországi szervezet virtuális eseményén. Kiemelte az intézmény hármas misszióját (oktatás, kutatás-innováció, betegellátás), és ennek mentén részletezte a járvány egyetemre gyakorolt hatásait. – A Semmelweis Egyetem polgárai történelmünk során mindig fontos szerepet játszottak az állampolgárokra komoly kihívásokat jelentő katalizmák leküzdésében – szögezte le, hozzátéve: a mostani járványügyi helyzetben is a gyors reagálás és a megfelelő intézkedések szükségesek ahhoz, hogy hatékonyan vegyük fel a harcot.

Az antigén alapú tesztelés pontosabban jelezheti a fertőzőképességet, mint a PCR-vizsgálat

Gyakran előfordul, hogy a vírus örökítőanyag kimutatásán alapuló PCR-teszt SARS-CoV-2 pozitivitást mutat azután is, hogy az egyén valószínűleg már nem fertőző. A vírus fehérje, azaz az antigén kimutatásán alapuló SARS-CoV-2 pozitivitás jobban korrelál az aktív, a szervezetben oszódó vírus mennyiségével, így pontosabban jelezheti egy egyén fertőzőképességét – állítja egy közelmúltban megjelent preprint közlemény, amelyet dr. **Merkely Béla** rektor foglalt össze az egyetemi honlap számára. A közelmúltban az interneten elérhetővé vált tanulmány célja meghatározni, hogy a SARS-CoV-2 antigén teszt (Ag teszt) eredménye mennyiben különbözteti meg a fertőzőképességet értékelő tesztek alapján a fertőző és nem fertőző egyéneket, a PCR módszerrel összehasonlítva. Több indirekt bizonyíték mutatja, hogy az antigén alapú tesztek eredménye jobban korrelál a fertőzőképességet közvetlenül vizsgáló tenyésztés-alapú tesztek eredményével. A kutatók szerint a PCR-alapú módszerek még fertő-

zőképes számú vírus hiányában is kimutatnak SARS-CoV-2 RNS-t, főleg a betegség későbbi szakaszában. Az antigén-teszt ezzel szemben elsősorban a járványtani szempontból legfontosabb betegcsoportot, a nagyon fertőző betegeket azonosítja. A közlemény egyelőre még lektorált folyóiratban nem jelent meg, így a következtetéseket csak irányadónak lehet tekinteni. Amennyiben a megfigyelések nagyobb számú betegnél is helytállóak, a betegágy melletti Ag tesztelés elősegítheti a fertőzőképes egyének gyors és pontos azonosítását és időben történő elkülönítését – fogalmaz összefoglalójában a rektor.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2020/12/03/az-antigen-alapu-tesztes-pontosabban-jelezheti-a-fertozokepesseget-mint-a-pcr-vizsgalat/>

Diagnosztizálták a Semmelweis Egyetemen az első koronavírus okozta sokszervi gyulladást gyermeknél

Gyógyultan otthonába távozhatott az a kétéves kisfiú, akinél először diagnosztizálták a Semmelweis Egyetemen a koronavírus-fertőzés következtében kialakuló sokszervi gyulladást, amely egy nagyon ritka, de súlyos szövődménye a gyermekkori COVID-19 betegségnek. Az érintett gyermek az antitest vizsgálat szerint az elmúlt hetekben, hónapokban találkozhatott a koronavírussal, a SARS-CoV-2 vírus az egyetemi klinikára kerüléskor ugyanakkor már nem volt kimutatható nála, csak a következményként kialakult sokszervi gyulladás (angol rövidítéssel PIMS) tüneteit észlelték. A haladéktalanul megkezdett immunoglobulin és szteroid terápia következtében a kisfiú állapota folyamatosan javult.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Gyermekeknél legtöbbször enyhe tüneteket okoz a koronavírus, nemzetközi szinten ugyanakkor már a járvány első hulláma alatt regisztráltak olyan eseteket, amikor a koronavírus-fertőzést követően, későbbi szövődményként súlyos sokszervi gyulladás alakult ki (az angol rövidítés alapján PIMS; Paediatric Inflammatory Multisystem Syndrome). A Semmelweis Egyetem II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikáján 2020. november 21-én diagnosztizálták az első ilyen esetet – közölte dr. **Constantin Tamás** docens. Az érintett 2 éves kisfiú az ún. Kawasaki-betegségre is jellemző szisztémás gyulladáshoz hasonló tünetekkel, a magas láz mellett testszerte kiütéssel, kötőhártyagyulladással, nyirokcsomómegnagyobbodással, valamint tüdőgyulladással érkezett a klinikára. PCR-tesztje negatív lett, az antitest vizsgálat ugyanakkor kimutatta, hogy korábban átesett a koronavírus-fertőzésen, ám annak igen ritka szövődményei csak a

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

fertőzés lefolyását követően jelentek meg. Az időbeli eltolódás oka, hogy a tünetekért nem maga a fertőzés, hanem az annak gyógyulását követő kóros immunreakció a felelős.

A diagnózist követően a klinikán azonnal megkezdtek az ilyenkor javasolt nagy dózísú immunoglobulin és szteroid terápiát, aminek eredményeként a gyermek állapota folyamatosan javult, és kórházi felvételét követően 8 nappal otthonába távozhatott.

A gyerekeknél előforduló, koronavírus-fertőzéssel összefüggő sokszervi gyulladás lehetőségére a következő tünetek megléte esetén érdemes gondolni: elhúzódó magas láz mellett nagyfokú gyengeség, bágyadság, aluszékonyság, eszméletvesztés, vörös szemek (kötőhártyagyulladás), vörös repedezett ajkak, eperszínű nyelv, duzzadt, vizenyős kezek és lábak, kiütés, megnagyobbodott nyaki nyirokcsomók, hasfájás, hasmenés, hányás. Ha a szülők

a fenti tüneteket észlelik a gyermekben, akkor javasolt haladéktalanul konzultálni a gyermek házi orvosával, vagy a területileg illetékes gyermeksürgősségi ambulanciával, ugyanis a panaszok többnyire igen súlyosak, és gyorsan romlik a gyermek állapota – hívta fel a figyelmet dr. Constantin Tamás.

A sokszervi gyulladás egy nagyon ritka, de súlyos szövődménye a gyermekkori COVID betegségnek. Nem ismertek a hajlamosító tényezők, a felnőttekkel ellentétben itt nem figyelhető meg, hogy egyéb társbetegséghez, krónikus betegséghez csatlakozna a súlyos kórlefordulás. Fontos tudni, hogy félrevezetőek lehetnek a hasi tünetek: a betegség bélhurut, vagy akár vakbélgyulladás tüneteit is utánozhatja. Éppen ezért egyéb tünetek megléte esetén (magas láz, extrém gyulladós értékek a laborban, illetve egyéb, nem hasi tünetek) gondolni kell a sokszervi gyulladásra is. Mivel a gyermekek esetében sokszor tünetmentesen zajlik a koronavírus-fertőzés, ezért pusztán a negatív kórelőzmény alapján nem vethető el ennek lehetősége.

Dr. **Szabó Attila**, a Semmelweis Egyetem klinikai rektorhelyetese kiemelte: az egyetem gyermekklinikái felkészültek a kórházi kezelést igénylő esetek ellátására, és a járvány mostani második hullámában szinte folyamatosan látnak el COVID pozitív gyerekeket. Ők azonban a felnőttektől eltérően elsősorban nem úgynevezett covidos tünetek miatt kerülnek a klinikára, hanem egyéb problémával, amely mellett tünetszegény COVID-fertőzésük is zajlik – mutatott rá, hozzátéve: hiába tünetszegény a fertőzés, a környezetre az ugyanolyan veszélyes lehet. A klinikákon elkülönítve vizsgálják és kezelik a gyanús, illetve igazoltan fertőzött gyermekeket. A Semmelweis Egyetemen a gyermekellátásban eddig 30 COVID pozitív esetet kezeltek a fekvőbeteg-ellátásban, míg a járóbetegek között 27 fertőzött volt.

A sokszervi gyulladás tüneteivel kezelt gyermekek átvételét, illetve konzultációját az aktuális kapacitástól függően a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika az egész országból vállalja.

Élj hosszabban! – lezárult a négy orvosképző egyetem együttműködésében megvalósuló EFOP-pályázat

A *Live Longer – Élj hosszabban* nevű EFOP-pályázat célja a betegek életminőségének javítása, élethosszának növelése volt, a transzlációs medicina megközelítésében, a hazai alap kutatási-klinikai kapcsolatrendszer együttműködésében. A 3 évig tartó pályázat keretében megvalósult projekteket bemutató zárókonferencián a Szegedi Tudományegyetem, a Debreceni Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem és a Semmelweis Egyetem képviselői számoltak be az eredményekről.

Fotó (illusztráció): Kovács Attila - Semmelweis Egyetem

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A 2017. szeptember 1-től 2020. augusztus 31-ig tartó, 36 hónapos EFOP-pályázat (EFOP-3.6.2-16-2017-00006 LIVE LONGER) a modern orvostudományi diagnosztikus eljárások és terápiák transzlációs megközelítésű fejlesztésére fókuszált, azaz olyan projektekre, melyek a laboratóriumtól a betegágyig igyekeznek hozzájárulni a páciensek életkörülményeinek javításához és élethosszának növeléséhez. A pályázat elsősorban gasztrointesztinális, kardiális, vaszkuláris és vázizom eredetű betegségek gyógyítására koncentrált. A Szegedi Tudományegyetem (SZTE), a Debreceni Egyetem (DE), a Pécsi Tudományegyetem (PE) és a Semmelweis Egyetem együtt, konzorciumi formába pályázott, különösen nagy hangsúlyt fektetve projekteikben az egyetemek között megvalósuló szinergiákra, a közöttük lévő kapcsolatrendszer fejlesztésére. Különösen fontosnak tekintették a fiatal kutatók, PhD- és egyetemi hallgatók bevonását; az új kutatási módszerek elsajátítását; a nemzetközi kutatási programokhoz való csatlakozást, valamint a tudástranszfert is – emelte ki ifj. dr. **Rakoncay Zoltán**, a Szegedi Tudományegyetem Kórélettani Intézetének tanszékvezető professzora, a projekt szakmai vezetője a november 16-án online megrendezett záróeseményen. A programon a négy hazai orvosképző egyetem képviselői számoltak be eredményeikről, valamint **Zsigmond Anikó** projektmenedzser tartott előadást a projektmenedzsment szempontjainak értékeléséről. A Semmelweis Egyetem részéről dr. **Varga Gábor**, az Orálbiológiai Tanszék vezetője értékelte a pályázatot. Mint elmondta, valamennyi kitűzött célt sikerült teljesíteni az intézményeknek, miközben a humán erőforrás és a kutatási kapacitások fejlesztése, a nemzetközi beágyazottság, a nemzetközi kutatási együttműködések erősítése és az egyes, gasztroenterológia területén végzett kutatási projektek is megvalósultak. – A Semmelweis Egyetem fő feladata projectszinten a technológiai és tudástransfer végrehajtása, illetve ezek konzorciális partnerek közötti koordinációja volt. Minderre intézményünk 117 millió forint támogatást kapott – mutatott rá dr. Varga Gábor, aki kiemelte: a tudományos kutá-

tásokhoz forrásokra, a kiemelkedő eredményekhez pedig együttműködésre van szükség.

A tanszékvezető előadásában részletesen beszámolt a pályázat keretein belül megvalósuló egyes projektek eredményéről is. A dr. **Zsembery Ákos** (Semmelweis Egyetem, Orálbiológiai Tanszék) egyetemi docens vezette, dr. **Deli Mária** (SZTE, Szegedi Biológiai Kutatóközpont) és dr. **Helyes Zsuzsanna** (PTE) közreműködésével megvalósult, hidrogén-karbonáttal kapcsolatos vizsgálatokat rendkívül ígéretesnek nevezte. Ezek eredményei új terápiás eljárások fejlesztésének nyithatnak utat a krónikus tüdőbetegségek esetén. Az eredmények szerint a bikarbonát része lehet a velünk született immunitásnak, alkalmazása pedig nemcsak a cisztás fibrózis, de más krónikus tüdőbetegségek gyógyításában is segíthet.

Jelentős eredményeket ért el a Semmelweis Egyetem a Pécsi és Szegedi Tudományegyetemmel együttműködve a pH-szabályozás fogzománc-képzésben játszott szerepének tisztázásában is. A tanszékvezető beszámolt a Semmelweis Egyetem és a Pécsi Tudományegyetem együttműködésében indult, a COVID-19 nyál-diagnosztikai lehetőségeit kutató projektről is. A projekt későbbi szakaszaiban részt vett többek között a Semmelweis Egyetemről a Laboratóriumi Medicina Intézet, a Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyaksebészeti Klinika és a Pulmonológiai Klinika is. A kutatás lényege, hogy az orr- és garatmintát használó mintavételnél gyorsabb és egyszerűbb, beavatkozást nem igénylő módszer a nyálgyűjtése, viszont a PCR-vizsgálatok során mindkettőből hasonló pontossággal tudják kimutatni a koronavírus-fertőzést.

A pályázat keretein belül egyebek mellett számos meta-analízis készült, többek között az implantátum felszínek homokfűvamos előkezelésének csontosodást elősegítő hatásáról vagy a klórdioxid szájhigiénés hatásairól is. Jelentős kutatásokat folytattunk a Pécsi Tudományegyetemmel a regeneratív terápiás eljárások területén – számolt be dr. Varga Gábor, aki két publikációt emelt ki, melyek az összejtekkel, valamint a szervezet összejtek generáló, azok működését segítő folyamataival foglalkoznak: az egyik publikáció a csontregenerációra, a másik pedig a fogtartó szövet megújítására fókuszál.

A pályázat keretein belül a Semmelweis Egyetemen zajló munka során 34 teljes terjedelmű, azaz in-extenso közlemény és 55 konferencia absztrakt született, négyen pedig a PhD-fokozatot szereztek. – Bármilyen kiváló munkatársakkal és kutatási potenciállal is rendelkezik az egyetem, ma már a kiugró eredményeket itthon és külföldön is intézetek, intézmények együttműködésével lehet elérni. Nemcsak a humán erőforrásainkat tudtuk egyesíteni, de nemzetközi kapcsolatokat is sikerült kiépítenünk, ennek köszönhetően pedig olyan külföldi pályázatokon is elindulhatunk, ami korábban elérhetetlen lett volna. A pályázat bebizonyította: csak együtt sikerülhet! – mutatott rá dr. Varga Gábor.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható:

<https://semmelweis.hu/hirek/2020/11/24/csak-egyutt-sikerulhet-lezarult-a-negy-orvoskepzo-egyetem-egyuttmukodeseben-megvalosulo-palyazat/>

Közel 1000 online résztvevővel rendezték meg a 10. Konduktív Nevelési Világkongresszust

A világ 16 országából közel ezren regisztráltak online a 10. Konduktív Nevelési Világkongresszusra. A járványhelyzet miatt idén online térben megvalósult rendezvény közvetítésének központja a Pető András Kar volt. A 3 napos konferencián 13 plenáris, 50 szekció-előadás hangzott el és 40 posztert, valamint számos filmet mutattak be, a megnyitón dr. Merkely Béla rektor mondott köszöntőt. A rendezvény keretében új tiszteletbeli konduktorokat avattak, valamint átadtak egy Konduktori Falat is azok előtt tisztelegve, akik tevékenységükkel, szakmaiságukkal a konduktív nevelés ügye mellett álltak.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Az olyan kerek évfordulókon, mint a 10 éves Konduktív Nevelési Világkongresszus, vagy a 250. tanévben járó Semmelweis Egyetem jubileumi ünnepe, a számvetésre készítő idő minket is arra ösztönöz, hogy megmérjük magunkat, és leltárt készítsünk – fogalmazott köszöntőjében dr. **Merkely Béla** rektor. Beszédében rávilágított: a társadalmat, a fogyatékossgal élők és családjaikat minden esetben az a kérdés foglalkoztatja, hogy miként lehet javítani az érintettek és családtagjaik életminőségén. Reményei szerint ebben az egyetemi szintű konduktor-képzés és egy nemzetközi szinten is összehangolt szakemberképzés előremutató eredményeket hozhat, melynek – mint fogalmazott – egyik motorja a Pető András Kar lehet. A rektor kitért rá, hogy a 3 napos konferencia témái között szerepeltek a társszakmák eredményeinek összehangolt alkalmazásából adódó előnyök, illetve azok a kutatások is, melyek alapja a neveléstan és a biológia összefonódása.

Dr. **Tenk Miklósné dr. Zsebe Andrea**, a Pető András Kar dékánja megnyitójában felidézte: a Konduktív Pedagógiai Világkongresszust 30 évvel ezelőtt, 1990-ben Budapesten szervezték meg először, azóta hosszú utat járt be, a világ számos pontja adott otthont a rendezvénynek, amely idén négy év után tért vissza Budapestre. Kiemelte: a konduktív nevelésben szerzett gyakorlati tapasztalatok, új kihívások és kutatási eredmények szerteágazóak a világ minden pontján. Az elért eredmények a folytatásra, a fejlesztésre és a jövőnk tervezésére ösztönöznek minket – fogalmazott a dékán. A legutóbbi kongresszus óta eltelt négy év változásai között említette a konduktorképzés kurrikulumaának megújítását, képzésfejlesztési és kutatási tervek elindítását, továbbá a konduktor alapképzés új specializációval való bővítését. A gyakorlóterületek száma megduplázódott hazánkban és külföldön, a képzési együttműködések megháromszorozták, új kihelyezett képzést indítottak el Erdélyben és a Vajdaságban – sorolta. A jövőbeli tervek között említette a konduktor alapszak angol nyelvű elindítását és a konduktortanár mesterszak akkreditációjának lezárását. Kitért rá, hogy ebben az évben emlékeztek meg **Pető András** halálának 53. és **Hári Mária** halálának 20. évfordulójáról. Dr. Tenk Miklósné dr. Zsebe Andrea beszédében úgy fogalmazott, a konduktív pedagógia egy sikeres, sokoldalú, az életminőséget javító pedagógiai rehabilitáció, amely 75 évvel ezelőtt indult útjára. Ebben a jubileumi évben az elméleti és gyakorlati tudás rögzítésén túl az új kihívásokat is meg kell hallanunk mind a társadalom, mind a szakma oldaláról – emlékeztetett.

Feketéné dr. Szabó Éva a kar általános dékánhelyettese a kongresszust egy agórának nevezte, amely lehetőséget biztosít a találkozásra, egymás munkájának, kutatásainak, tapasztalatainak, élményeinek megismerésére. Lehetőség arra is, hogy a konduktív nevelés elméletét, gyakorlatát és eredményeit szélesebb körben

Fotó: Kovács Ártilla – Semmelweis Egyetem

be tudjuk mutatni a társszakmák képviselőinek, az érintetteknek és az érdeklődőknek – fogalmazott. Hozzátette: a konduktív pedagógia egy élő, működő, az egyén életminőségét, kilátásait javító nevelési rendszer. Ezt mutatja a kongresszusra a világ minden pontjáról beérkező összesen közel 150 szekció-, poszter- és videóelőadás is. – 127 éve született Pető András, és nekünk feladatunk, hogy az általa, majd később Hári Mária által ránk hagyott tudást gondozzuk, fejlesszünk azért, hogy embertársainknak segítséget, a társadalomnak pedig példát mutassunk nemcsak most, hanem a jövőben is – emlékeztetett a dékánhelyettes. Feladataik között említette a konduktív nevelés hírének továbbvitelét, valamint azoknak a kapcsolódási pontoknak a megtalálását, amellyel eredményeik transzparenssé, elérhetővé és továbbfejleszhetővé válhatnak.

A kongresszus az új tiszteletbeli konduktorok köszöntésével folytatódott, majd felavatták a Tiszteletbeli Konduktori Falat, mely azon személyek előtt tiszteleg, akik tevékenységükkel, szakmaiságukkal a konduktív nevelés ügye mellett álltak, és így elnyerték ezt a kitüntetést. A világ minden részéről 1990 óta eddig 67 kiemelkedő személyt választottak meg jelölés útján tiszteletbeli konduktoroknak. A konduktív pedagógia iránt elkötelezett emberek arra tették fel az életüket, hogy javítsák a központi idegrendszer sérülése miatt fogyatékossgal élők életminőségét – fogalmazott videóüzenetében az emlékfal avatásakor dr. Merkely Béla. A rektor hozzátette: igaz ez a végzett konduktorokra és azokra a Tiszteletbeli Konduktorokra is, akik bár más területen tevékenykednek, de az évek során elhivatott támogatóként segítettek ezt a tiszteletreméltó munkát. A konduktív nevelési rendszer lehetőséget ad a személyiség minden oldalú kibontakoztatására, miközben lehetővé teszi a társakkal való együttműködést is, előkészíti az érintetteket a valódi integrációra – emelte ki.

Továbbra is elérhető az egyetemi dolgozók lelki támogatását segítő ingyenes szolgáltatások

A járványhelyzet második hullámában is igénybe vehetők az egyetemi dolgozók számára azok a lelki támogatást nyújtó szolgáltatások, amelyeket a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika, valamint a Klinikai Pszichológia Tanszék Szakambulanciája az első hullám során biztosított. A mentálhigiénés munkában résztvevő szakorvosokhoz, szakpszichológusokhoz és pszichoterapeutákhoz bizalommal fordulhat bárki, aki fokozott feszültséget, szorongást, stresszkezelési nehézségeket, kiégettség-érzést tapasztal. Emellett december 1-jétől újtára indult az Egészségfejlesztési Központ és a Magatartástudományi Intézet közös szervezésében megvalósuló Dolgozói Tanácsadó Szolgálat is, mely elsősorban életvezetési nehézségekben, valamint szintén a stresszel, kiégéssel kapcsolatos kérdésekben nyújt segítséget.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A jelenlegi járványhelyzet jelentős testi és lelki terhet ró mindannyiunkra; ilyen szélsőséges körülmények között a belső egyensúly hosszútávú megőrzése nagymértékű kihívást jelent, még a leteherbíróbbak is kerülhetnek váratlanul olyan helyzetbe, ahol úgy érzik, elérték a határaikat, elbizonytalanodtak, megoldási eszközök kevésnek bizonyulnak – figyelmeztetnek a Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika valamint a Klinikai Pszichológiai Tanszék munkatársai, akik továbbra is biztosítják a járvány első hulláma során indított, ingyenesen igénybe vehető lelki segítség-szolgáltatásokat. A mentálhigiénés munkában résztvevő szakorvosokhoz, szakpszichológusokhoz és pszichoterapeutákhoz bátran és bizalommal fordulhat bármely egyetemi munkatárs, aki az alábbiakat tapasztalja: fokozott feszültség, stresszkezelési nehézségek, kiégettség érzése; betegekkel vagy munkatársakkal való kommunikációs problémák; fokozott szorongás; étvágytalanság, tartós alvászavar; fokozódó, tartós ingerlékenység kollégákkal, családtagokkal; tartós, nem kizárólag fáradtsághoz társuló emlékezeti, figyelmi, akár érzékszervi panaszok; tartós kimerültség, fáradékonyság és ehhez kapcsolódó koncentrációs problémák.

A segítségnyújtás előzetes egyeztetés után személyesen, biztonságos online csatornán, vagy telefonon történik elsődlegesen 8:00 és 16:00 között. A jelentkezők adatait diszkréten kezelik, a konzultációk során elhangzottakra az orvosi titoktartás általános szabályai vonatkoznak. A jelentkezést követően 24 órán belül a klinika dolgozói megkeresik az érintetteket. A jelentkezéskor csak telefonszámot, e-mail címet és a megkereséshez alkalmas időpontot kell megadni.

Az Egészségfejlesztési Központ és a Magatartástudományi Intézet közös szervezésében december 1-jén elindult Dolgozói Tanácsadó Szolgálat célja az egyetemi dolgozóknak történő pszichológiai segítségnyújtás, amennyiben munkájuk és az azzal járó stressz miatt olyan kihívások elé kerülnek, amelyeket egyedül nem képesek megoldani, feldolgozni. Minden olyan lelki eredetű problémával fordulhatnak a szolgálathoz, amely a munka végzésével kapcsolatos, azt akadályozza valamilyen módon. Ilyenek például: a stressz és szorongás kezelésének nehézségei, kapcsolati és/vagy párkapcsolati problémák, időgazdálkodási kérdések, családtagokkal kapcsolatos nehézségek, különböző veszteségekből, saját/szülők/gyermek/partnerek betegségéből adódó problémák, szakmai identitás keresése, elbizonytalanodás, döntési nehézségek. A szolgálat segít a COVID-19 járvány kapcsán kialakuló fokozott terhelés érzelmi következményeinek megoldásában, és a kapcsolódó stressz kezelésében is. Az egyéni konzultációk mellett a tanácsadó csoportos online szolgáltatásokat is nyújt, például stresszkezelő és kiégés-megelőző csoportokat, esetmegbeszélő, valamint Tudatos Jelenlét (Mindfulness) csoportokat. Bővebb információ és a jelentkezés módja megtalálható az Egészségfejlesztési Központ honlapján.

A Lelkiségegy Szolgálat elsődlegesen 8:00 és 16:00 óra között érhető el a 06-1-210-0330-as telefonszámon és az 51243-as melléken, illetve a lelkisegegy@med.semmelweis-univ.hu e-mailen.

A Dolgozói Tanácsadó Szolgálat az 51750 belső melléken, vagy a kohalmi.andrea@med.semmelweis-univ.hu email címen vehető igénybe.

Újraindultak a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ ingyenes, online edzései

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Ismét ingyenes, online edzéslehetőségeket biztosít minden Semmelweis Polgárnak és hozzátartozójának a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ. A koronavírus járvány idején a központ óraadó szakértői Zoomon keresztül elérhető online edzésprogramokkal készültek, ahol számos mozgásforma közül lehet választani; hétindító erősítés és nyújtás, jóga, dinamikus mobilizáció és mélyizom tréning, valamint funkcionális köredzés is szerepel a kínálatban. Az órákon való részvételhez online regisztrációra van szükség, a bejelentkezést követően minden jelentkező automatikus üzenetben megkapja az adott óratípussal kapcsolatos legfontosabb instrukciókat, illetve az aznapi óra Zoom elérési linkjét is. Több otthoni testmozgáshoz használható videó is található a központ Youtube-csatornáján, 5-10 perces, valamint 45 perces gyakorlatok is, függően attól kinek mennyi ideje van. Az Egészségfejlesztési Központ szakemberei a fokozatosságra hívják fel a figyelmet: ha valaki régen mozgott aktívan, akkor eleinte csak heti egy-két alkalommal kezdjen, majd amikor már heti szinten is stabilan és rutinszerűen mozog, akkor lehet növelni az óraszámot.

Az online edzések mellett az egyéni tanácsadások is elérhetőek Zoomon keresztül, előzetes bejelentkezést követően, amely során az aktuális egészségi állapot felmérése után a központ munkatársai személyre szabott, komplex egészségtervet állítanak össze.

Jelentkezés az online edzésekre a Semmelweis Egészségfejlesztési Központ honlapján: <https://semmelweis.hu/egeszsegfejleszt-es/online-egeszsegszolgalatasok/csoportos-orak/>

A tüdő betegségeiről szolt a novemberi online Semmelweis Egészség Nap

Nemcsak a dohányzás káros hatásairól, az asztmáról és az allergiáról, hanem egyebek mellett a koronavírusról, a tüdőrákról és a daganatban szenvedők lelki támogatásáról is szó esett a Pulmonológiai Klinika által rendezett Semmelweis Egészség Napok november 26-i online rendezvényén. Az előzetes jelentkezések alapján több mint 2200-an regisztráltak a klinika kilenc előadására, melyek közül három még az online jelentkezési határidő lejárta előtt betelt. Az online program interaktivitásának érdekében a prezentációk után konzultációs lehetőséget is kínáltak a szervezők.

Dávid Orsolya

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A program nyitóelőadásában dr. **Dombai Brigitta** szakorvosjelölt rövid történelmi kitekin-téssel kezdte előadását, majd nemcsak a cigarettáról, hanem az alternatív dohánytermékek, köztük a vízipipa és az e-cigaretta egészségkárosító, daganatkeltő hatásairól is szolt. A szakember arra is kitért, hogy a dohányfüstben 4000 kémiai anyag van jelen, ennek tizede bizonyítottan egészségkárosító, amelyek ugyanúgy megtalálhatóak az alternatív dohánytermékekben is. Így például a nikotin, amelynek többek között vérnyomásemelő, szív-érrendszeri, rákkeltő, magzatkárosító hatásai ismertek. A naponta több mint 10 szál cigarettát használók 5-10 évvel élnek kevesebbet a nemdohányzóknál.

Dr. **Losonczy György** egyetemi tanár a tüdőrákról és annak újabb kezelési lehetőségeiről beszélt prezentációjában. Kiemelte: a tüdőrák leggyakoribb oka a dohányzás, és képeken is bemutatta, hogyan alakul át az egészséges hörgőhám daganatossá. Szolt a tüdőrák leggyakoribb tüneteiről (például köhögés, légszomj, fogyás, étvágytalanság), amelyek nem specifikusak és nem okoznak fájdalmat, ezért veszik későn észre a betegséget, ami ahhoz vezet, hogy az esetek 70 százalékát előrehaladott állapotban diagnosztizálják. Az onkológus-tüdőgyógyász hangsúlyozta: a számos mellékhatással járó kemoterápián túl azonban az áttétes tüdőrák kezelésében 2008 óta elérhető a molekuláris célzott kezelés, 2017 óta pedig az immunológiai kezelés, melyekkel a halálos kór krónikus betegséggé tehető.

Dr. **Göbel Orsolya** pszichológus előadásában ahhoz nyújtott segítséget a daganatos betegeket kísérő hozzátartozóknak, hogyan lehet jól segíteni ebben a nehéz élethelyzetben. Fontos, hogy az érintett tervezze újra az életét, a beteg környezete pedig megértse: abban kell őt támogatni, hogy saját magán tudjon segíteni. A betegséggel való küzdelemben ugyanis csak 50 százalék az orvosi segítség, a másik 50 százalékot a páciens maga tudja hozzátenni.

Dr. **Erdélyi Tamás** szakorvosjelölt az allergiákról szóló előadásában ismertette, hogy leggyakrabban a pollenek okozzák a kellemetlen tüneteket, de sokan lehetnek allergiások egy házi kedvenc szőrére vagy egy rovarra is. Az állatszór allergia során ugyanakkor nem a szőr váltja ki a kellemetlen reakciót, hanem olyan fehérjék, amelyek az állat levált hámszáljával, nyálával, vizeletével terjednek, míg a poratka esetében a rovar széklete a fő allergén.

A dr. **Tamási Lilla** egyetemi tanár által összeállított és az asztmás betegeknek segítséget nyújtó előadást **Koch Lilla** VI. éves orvostanhallgató tartotta meg. Az előadó végigvezette a betegség jellegzetes tüneteit és a kivizsgálás lépéseit. Elmondta, hogy az asztma diagnózisát a tüdőgyógyász szakorvos a jellemző panasz esetén elvégzett légzésfunkciós vizsgálatok alapján állíthatja fel, és kitért arra is, hogy a betegség összefügghet valamilyen allergizáló tényezővel.

Dr. **Bohács Anikó** egyetemi docens az inhalációs terápiákat

Fotó (illusztráció): Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

mutatta be, melyek az obstruktív tüdőbetegségekben a kezelése alapját jelentik, és sokkal kevesebb mellékhatással járnak, mint ha tablettában szájon át alkalmaznák ezeket.

Dr. **Müller Veronika** egyetemi tanár, a Pulmonológiai Klinika igazgatója a COVID-19 betegség magyarországi megjelenéséről, tüneteiről, a Semmelweis Egyetem szerepéről szóló előadásában kiemelte, hogy a COVID-ellátás multidiszciplináris, melyben több szakma orvosai és szakdolgozói működnek közre. A professzor szolt az elérhető terápiás lehetőségekről, a remdesivirről és a favipiravirról is, kiemelve, hogy a klinikán nagy körültekintéssel használják ezeket. Ahhoz is hasznos tanácsokat adott, hogy ha fertőzöttek vagyunk és otthon kell maradnunk, mi segítheti a gyógyulást, és arra is felhívta a figyelmet, milyen tünetek esetén válhat sürgőssé a kórházi kezelés. Kitért arra is, hogy a fertőzésen átesettek 53 százalékánál a betegség elmúltával a fáradtságérzet hosszabb ideig is fennmarad.

Dr. **Büdi Lilla** szakorvosjelölt a védőoltások történetéről, típusairól, jelentőségéről szóló prezentációjában aláhúzta, hogy világszerte évi 2-3 millió ember életét mentik meg a védőoltásokkal. A légúti fertőzések elleni oltások közül kiemelte az influenza elleni védőoltást, melyet mindenkinek javasolt beadatni, hiszen ezzel a betegség lefolyása enyhíthető, a szövödmények megelőzhetőek. A COVID-19 vakcináról elmondta, hogy jelenleg 48 klinikai vizsgálat van folyamatban, és várhatóan 2021 első-második negyedévében lesz elérhető.

A program záróelőadásában dr. **Csósza Gyöngyi** kardiológus a terhelésre jelentkező fulladás okait és kezelését mutatta be. Arra is részletesen kitért, hogy mivel többféle betegség is okozhatja ezt a tünetet, ez nehezíti a diagnózis felállítását. A légzőrendszeri eltéréseken túl a keringési problémák és egyéb kórképek, például vérszegénység, pajzsmirigybetegség is állhat a háttérben, de nem minden esetben betegség az ok: többek között nagyobb fizikai megterheléskor, nagyobb tengerszint feletti magasságnál és túlsúly esetén is felléphet a terhelésre jelentkező fulladás.

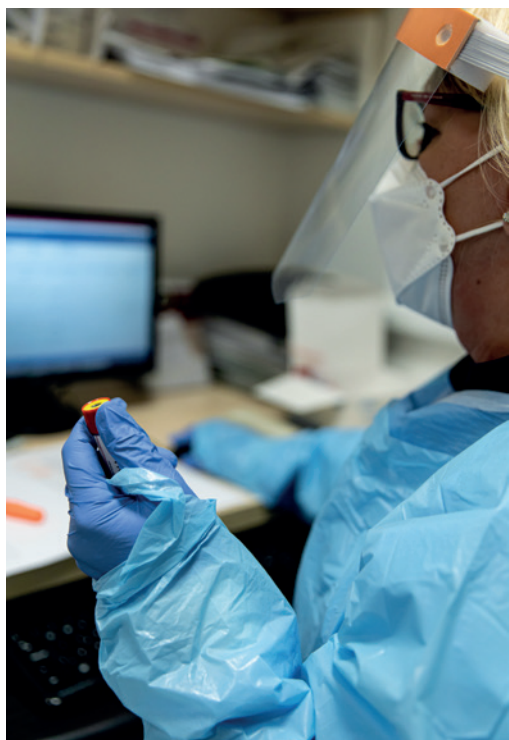

A Semmelweis Egyetem és polgárai COVID-19 idején

Kovács Attila egyetemi fényképész a koronavírus márciusi megjelenése óta rendszeresen megőrökíti az egyetem COVID-19 betegellátó tevékenységét, a munkatársak és hallgatók járvány elleni küzdelemben való részvételét. Az alábbiakban ezekből a fotókból közlünk válogatást.

Dr. Masszi Tamás: Érezzük, hogy egy csapat vagyunk!

A belgyógyászat, a hematológia és a klinikai immunológia vezető intézményévé kíván válni a Belgyógyászati és Hematológiai Klinika, amely jelenleg hat profillal rendelkezik. Dr. Masszi Tamás igazgató a további tervek közül hangsúlyozta az infektológia fejlesztésének szükségességét, és egy nemzetközi szinten is a legkorszerűbb eljárásoknak helyet adó sejterápiás központ kialakítását. Az igazgató kiemelt célja, hogy a két klinika egyesülésével létrejövő intézmény munkatársai egy csapattá kovácsolódjanak. A betegek biztonságának és a kollégák munkakörülményeinek javítását tartja a legfontosabb vezetői feladatának. Dr. Masszi Tamás a Belső Klinikai Tömb orvos-főigazgatói posztját is betölti, célja, hogy a tömbben a betegellátást szolgáló diagnosztikus és terápiás tevékenységeket egységesen, gyorsabban és magasabb színvonalon lehessen végezni.

Dobozi Pálma Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

– Vezetőként a hitvallásom, hogy olyan klinikát működtessek, ahol én magam is örömmel dolgoznék beosztott orvosként. A jó munka alapfeltétele pedig, hogy boldognak érezzék magukat az emberek és megfelelő munkakörnyezetben végezhesék tevékenységüket nap mint nap – vallja dr. **Masszi Tamás** a Belgyógyászati és Hematológiai Klinika 2020. november 1-jével kinevezett igazgatója, aki **Goethe** szavait idézi: *Aki nem próbálja meg a lehetetlent, az a lehetségest sem fogja elérni soha.*

A klinika 2020. május 15-ével jött létre a korábbi II. Sz. és III. Sz. Belgyógyászati Klinika egyesülésével; az összevonás folyamatát dr. Masszi Tamás rektori biztosként felügyelte, majd megbízott igazgatóként látta el feladatát a mostani kinevezésig. – Egy ilyen helyzetben, mikor a kollégák egy részének költöznie kellett, másoknak pedig be kellett fogadnia az érkezőket, kiemelt célom annak az érzésnek a kialakítása, hogy mi egy csapat vagyunk, harmonikusan tudunk együtt dolgozni, orvosok, szakdolgozók egyaránt – fogalmazott. A jó közérzet alapját szolgáló megfelelő munkafeltételekhez fontos lépés volt, hogy a Pénzügyi Igazgatóság Belső Klinikai Tömb udvarán található épületének jelentős részét megkaphatta a klinika, és itt orvosi szobákat, öltözőket oktatási helyiségeket tudtak kialakítani.

Az egyesítést követően jelenleg hat profillal rendelkezik az intézmény: vezető területté vált a hematológia és az immunológia, utóbbihoz támogatást nyújt, hogy 2020. október 1-jétől létrejött a Reumatológiai és Klinikai Immunológiai Tanszék a klinikához rendelt. Továbbra is kiemelt a kardiológia, az anyagcsere-betegségek, valamint kisebb kapacitással jelen van az onkológiai és a gasztroenterológiai ellátás is, ugyanakkor ez utóbbi két terület most már a Belgyógyászati és Onkológiai Klinikán, valamint az I. Sz. Sebészeti és Intervenció Gasztroenterológiai Klinikán koncentrálódik. Az oktatásban szintén megjelenik ez a felosztás, arra törekszünk, hogy mindenki azt tanítsa, amilyen speciális betegprofilot kezel és gondoz – tette hozzá. Az igazgató célja új profilként az infektológia megjelenítése. Már eddig is a klinikához tartozott az Infektológiai Tanszéki Csoport, ugyanakkor dr. Masszi Tamás még hangsúlyosabbá tenné az oktatást ezen a területen, és azt szeretné elérni, hogy az infektológusok rendszeresen legyenek jelen az egyes klinikákon konziliárus orvosként.

Cél, hogy több szakterületen ne csak hazai szinten legyen kiváló a klinika, hanem a nemzetközi élvonalba emelkedjen. Példaként említette a tervek között szereplő, legkorszerűbb eljárásoknak helyet adó sejterápiás központ kialakítását, amelynek az alapját a jelenlegi, dr. **Prohászka Zoltán** és dr. **Cervenák László** nevével fémjelzett Kutatólaboratórium adja. A celluláris terápiák közismert formája az őssejt-transzplantáció, a technikai fejlődés azon-

Foto: Kovács Artila – Semmelweis Egyetem

ban már ezen is túlmutat. A tervek szerint a központ alkalmazza majd a mai standard terápiák mellett az USA-ban az utóbbi években kifejlesztett CAR-T sejtjes kezelést, a szintén alig néhány éve ismert, tanított T-sejtjes kezelést, valamint a stromális őssejtekből kiinduló sejterápiás eljárásokat. Utóbbiak közé tartozik a különböző szövetek (pl. porc, szívizom) előállítására képes mesenchymalis őssejtek immunszuppresszív alkalmazása, illetve ezen őssejtek felhasználásán alapuló regeneratív medicina kialakítása. – A hazai sejterápiák oktatási centrumaként kívánunk működni, hosszú távú célunk pedig, hogy képesek legyünk ilyen sejtek előállítására is. A későbbiekben a közvetlen betegellátást is szolgáló kutatólabor így igazi transzlációs tevékenységet valósít majd meg – emelte ki.

Dr. Masszi Tamás beszámolt a jelenleg folyó munkálatokról is; a 2 milliárd forintos beruházás célja a klinika infrastruktúrájának megújítása. Ennek keretében az A épületben 40 ágyas, magas szintű hematológiai ellátásra alkalmas területet alakítanak ki, valamint itt lesz a hematológiai nappali kórház is. Szintén folyamatban van a B épület kórterméinek korszerűvé tétele. A betegellátás a felújítás ideje alatt is zavartalan, köszönhetően a Transzplantációs és Sebészeti, valamint a Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinikával való együttműködésnek – emelte ki.

Dr. Masszi Tamás 2020. szeptember 1-jétől a Belső Klinikai Tömb (BKT) orvos-főigazgatói posztját is betölti. A betegellátás szempontjából elengedhetetlen, hogy a BKT a Külső Klinikai Tömb (KKT) mintájára egységessé szerveződjön, és javuljon az együttműködés – mondta. Ennek keretében a Transzplantációs és Sebészeti Klinika laboratóriumának további fejlesztésével a labor a tömb minden klinikáját ki tudja szolgálni, nem csak a sürgős vizsgálatokat végzi el – így nem kell a KKT-ba átküldeni a mintákat, és hamarabb megtudja az orvos az eredményt. A képzés terén együttműködés kezdődött a Belgyógyászati és Hematológiai Klinika és a Transzplantációs és Sebészeti Klinika között, melynek keretében előbbi a magas színvonalú CT-kapacitást, utóbbi a szívtultrahang lehetőségét biztosítja mindkét intézmény betegeinek. Az új igazgató fontosnak tartja, hogy egy egységes intenzív terápiás ellátás is kialakuljon a BKT területén, és ehhez tartozóan felálljon egy 0-24-ben rendelkezésre álló újraélesztő team. A még szorosabb együttműködés és a betegellátás érdekében összekötő folyosó épül majd a két klinika között.

A fejlesztések mellett dr. Masszi Tamást a tradíciókra nap mint nap emlékezteti íróasztala, amelynek első tulajdonosa **Korányi Frigyes**, a klinika 1865–1908 közötti vezetője volt. Emlékezetes számára egy későbbi igazgató, **Haynal Imre** is, akinek a klinikáján Masszi Tamás szülei is dolgoztak belgyógyászként. Ilyen hagyományok közé kerülni mindenképp szívet melengető és kihívásokra serkentő – mondja.

Dr. Csanády László: Minél több fiatal oktatóra, kutatóra volna szükségünk

Dr. Csanády László egész életében a Semmelweis Egyetemen dolgozott, júniustól ő a két intézet összevonásából létrejövő Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet megbízott igazgatója, november 15-től pedig igazgatója. Interjúnkban beszámolt az új szervezeti egység vezetőjeként előtte álló kihívásokról és arról is, hogyan indult kutatói pályája. Amint dr. Csanády László elmondta, kiemelten fontos feladatának tekinti az utánpótlás biztosítását, a fiatal oktatók és kutatók intézethez vonzását.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet idén jött létre a korábbi Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézet, valamint az Orvosi Biokémiai Intézet összevonásával – dr. **Csanády László** korábban utóbbi intézetet vezette, június óta pedig megbízott igazgatóként állt az új szervezeti egység élén, melynek 2020. november 15-től kinevezett vezetője. – A szervezetek összevonása és az új intézet létrehozása az egyetem vezetősége felől megfogalmazott igény volt, annak érdekében, hogy elősegítse az alapvetően hasonló elméleti alapokra építkező, de változatos kutatási témákra specializálódott csoportok közötti tudományos együttműködések kialakulását. A döntés egyébként jól illeszkedik az általánosan megfigyelhető nemzetközi trendekhez, miszerint mindenhol igyekeznek nagyobb kritikus tömeggel rendelkező egységeket létrehozni. Mindkét korábbi intézetben elsősorban molekuláris kutatások folytak, így joggal reménykedik abban az egyetem, hogy az összevonással a kutatási munkák jobb összehangolása is megvalósulhat – magyarázta dr. Csanády László.

Mint fogalmazott, a jogelőd intézetekben rendkívül sokszínű kutatási munka folyt. Az Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézetben 13, a korábban általa vezetett Biokémiai Tanszéken pedig négy (ioncsatorna-, hemosztázis-, neurokémiai-, és mitokondrium-) kutatócsoport működött, ezek mindegyike az új szervezeti egységben is folytatja a munkát. Az intézet oktatási tevékenysége továbbra is két, az oktatás vonatkozásában önálló tanszék (Biokémiai, valamint Molekuláris Biológiai Tanszék) keretében szerveződik. – A Biokémiai Tanszékhez tartozik az Orvosi biokémia nevű kétszemeszteres tárgy, amelyet az Általános Orvostudományi Karon, a Fogorvostudományi Karon és a Gyógyszerésztudományi Karon is három nyelven oktatunk – ez összességében 18 kurzust jelent. Emellett a Molekuláris Biológiai Tanszék alá tartozik az Orvosi kémia című egyszemeszteres, alapozó kurzus, a Molekuláris biológia, valamint több szabadon választható tantárgy is – magyarázta dr. Csanády László.

Az új intézet vezetőjeként előtte álló feladatokról az igazgató azt mondta: az első számú kihívás jelenleg annak megtalálása, hogyan tud a két, korábban különálló egység immár egy szervezet alatt, még hatékonyabban működni. – Két jól működő intézetről van szó, tehát nem a nulláról kell felépíteni valamit – épp ezért gyökeres átalakulásokra nincsen szükség. Az oktatás továbbra is a tanszékek autonóm hatáskörébe tartozik majd, kutatás terén azonban az a célom, hogy mindkét szervezeti egység profitáljon a változásból. Szeretném, hogy a kutatócsoportok jobban megismerjék egymást és javuljon közöttük a kommunikáció – mutatott rá dr. Csanády László, aki szerint mivel a kutatások egymástól elkülönülő témákban folynak, eddig kevés volt az interakció a kutatók között. – Szeretnék egy rendszeres tudományos fórumot létrehozni, ahol az egyes kutatócsoportok bemutatkozhat-

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

nak, beavathatják egymást a kutatásaikba és az alkalmazott technikákba. Ez lehetőséget teremthetne arra, hogy együttműködések alakuljanak ki, amelyek keretében olyan kérdések is vizsgálhatóvá válnak, amelyekkel önmagában egyik csoport sem tudna megbirkózni – mutatott rá az igazgató, hozzátéve: a jelenlegi koronavírus-járvány nem segíti az ismerkedést, de remélhetőleg jövőre már elindulhat ez a folyamat. Az összevonásból eredő előnyök között említette még a nagyobb műszerberuházások összehangolását is – most, hogy egy intézet alá tartoznak, együtt tudják koordinálni az ilyen beszerzéseket, így hatékonyabban ki tudják majd használni a rendelkezésre álló forrásokat, és párhuzamos kapacitások építése helyett a repertoár szélesítésére fognak törekedni.

Az igazgató kiemelten fontos feladatának tekinti az utánpótlás biztosítását is. – Minél több fiatal oktatóra, kutatóra volna szükségünk, ám nem könnyű idevonzani az embereket, hiszen az orvostanhallgatók többsége praktizálni szeretne, a rokon végzettségűeket, biológusokat, vegyészeket pedig eddig kevésbé sikerült megszólítaniunk – remélem, ez a jövőben változni fog.

Dr. Csanády László egész életében a Semmelweis Egyetemen dolgozott; miután 1995-ben végzett az Általános Orvostudományi Karon, PhD-hallgatóként öt évet az Egyesült Államokban töltött. Hazatérve az Orvosi Biokémiai Intézetben helyezkedett el, amelynek 2019-től 2020-ig, a szervezeti összevonásig, megbízott vezetője is volt. – Itt kezdtem meg tudományos diákköri munkámat, így itt ismerkedtem meg a kutatás légkörével is, ami azonnal beszippantott. Dr. **Ádám Veronika**, az intézet akkori igazgatója biztatott és bátorított, hogy az Egyesült Államokból hazatérve csatlakozzak az intézethez, majd nagyvonalúan segített az intézetben a kutatási feltételek megteremtésében is – emlékezett vissza az igazgató.

Dr. Tóth Zsuzsanna: A Konzerváló Fogászati Klinika közösségére vagyok a legbüszkébb

Nyolc és fél évig töltötte be a Konzerváló Fogászati Klinika igazgatói tisztségét dr. Tóth Zsuzsanna, aki a kutatások felkarolásán és a betegellátás minőségének javításán túl a klinika szakmai gárdájának megerősítését tartja legnagyobb eredményének. A leköszönő igazgató szívügyének tekinti az endodontia (gyökerkezelés) szakvizsga népszerűsítése mellett a klinika szakmai reputációjának emelését. A kurrikulumreformhoz illeszkedően, a javuló műszerezettségének köszönhetően nőtt a klinikán oktatott tárgyak gyakorlatiassága is igazgatósága alatt. Dr. Vág János személyében eddigi igazgatóhelyettesének adja át a klinika vezetését.

Fotó: Kovács Artila – Semmelweis Egyetem

sikernek tartja, hogy nemrégiben egyik munkatársa lett a Magyar Endodontiai Társaság elnöke, de a három éve, a kezdeményezésére alapított, tudásátadó céllal létrejött Magyar Esztétikai és Restauratív Fogászati Társaságban is többen elnökségi tagok.

Másik jelentős feladatának tartotta, hogy a klinikán képzett fiatal szakemberek megtartásával és fejlesztésével gyakorlott oktatói és kutatói bázis jöjjön létre. A magánpraxis vonzását azzal ellensúlyozta, hogy biztosította a személyes szakmai kiteljesedés lehetőségét. – Van, aki nagyon szeret oktatni, más a kutatásban leli örömét – hangsúlyozta. Hozzátette: ha mindenki jól érzi magát a munkájában, munkakörnyezetében, jó közösség veszi körül, akkor olyan összetartó szakmai stáb jön létre, mely közös sikerként növeli a klinika jó hírnevét.

Fontos célja volt a műszerezettség javítása. Új kezelőegységek, operációs mikroszkópok, komplett digitális chairside rendszer, és a betegellátáshoz szükséges anyagok, műszerek állnak most már a munkatársak és a hallgatók rendelkezésére. Dr. Tóth Zsuzsanna szerint a modern

eszközök nemcsak a korszerű betegellátást tették színvonalasabbá, de az oktatás gyakorlatiasságát is növelték, hisz, mint mondta, közös célunk a biztos tudással diplomázó fogorvostanhallgató. – Lehet tankönyvből is oktatni, de a megfelelő eszközökkel élővé tehetjük a megszerzett elméleti tudást – hangsúlyozta, hozzátéve, hogy a szakmai eredmények (PhD-munkák, szabadalom, Innovációs Díj) is igazolják elképzelése helyességét. – Mindig úgy véltem, hogy büszke szeretnék lenni a munkahelyemre – érzékeltette szerteágazó munkájának motivációját, hozzátéve, hogy nem a számszerűsíthető eredményekre, hanem munkatársaira a legbüszkébb, erre az alkotó, erős közösségre. Az én érdemem csak annyi, hogy lehetőségeket kerestem és teremtettem meg ehhez – mondta. Még azt is hozzátette: nagyon hálás a kari támogatásért, a mindenkori dékánok bizalma és a hivatali valamint a szakképzési munkatársak tevélegesen, napi segítségével is kellett az elért eredményekhez.

A klinika átadását követően oktatói tevékenységét tovább folytatja, illetve szerkesztőként segíti egy új konzerváló fogászati tankönyv összeállítását. Tervei között szerepel egy új képzés kidolgozása is, amely az általános ellátást végző, specializációt nem választó fogorvosok számára adna gyakorlati szakképzést a szükséges rutin megszerzéséhez.

Dr. Tóth Zsuzsanna 2012-től nyolc és fél évig töltötte be a klinikai igazgatói posztot. Mint mondja, tudja, hogy utódja személyében jó kezekbe kerül az intézmény. Dr. Vág Jánosról, aki öt évig igazgatóhelyettesként is segítette munkáját, elmondta, hogy kiemelkedő képességű és felkészültségű, rendkívül dinamikus szakember, aki kellő kitartással és kiváló ötletekkel is rendelkezik ahhoz, hogy a technikai újítások nyomán folyamatosan mozgásban lévő konzerváló fogászat területén tovább növelje a klinika elismertségét.

Vas Dóra

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Tóth Zsuzsanna**, a Fogorvostudományi Kar (FOK) Konzerváló Fogászati Klinika igazgatója Szombathelyen nőtt fel, majd Budapesten lett fogorvos, és mint fogalmazott, *immár 41 és fél éve büszke Semmelweis Polgár*. Szakmai pályája fontos állomásaként említette, hogy dr. **Boros Ildikó** TDK-hallgatójaként ismerte meg a kutatómunkát a dr. **Zelles Tivadar** vezette Orálbiológiai Csoportnál. Végzésekor, 1979-ben tudományos ösztöndíjasként kezdett dolgozni a Konzerváló Fogászati Klinikán a Mikszáth téren, ahol a betegellátásba és az oktatásba is azonnal bekapcsolódott. Ekkor még csak két tantárgy, a Konzerváló fogászat és a Konzerváló fogászati propedeutika elméletét és gyakorlatát oktatják, azóta Klinikai fogászattal és Preventív fogászattal is bővült a tantárgyak köre. – A graduális oktatás három nyelven folyik, és a posztgraduális képzés is feladatunk, így sokféle, kihívással találkozunk, miközben immár az igazán korszerű és gyönyörű Oktatói Centrum épületében dolgozhatunk – mutatott rá.

Mint azt dr. Tóth Zsuzsanna kiemelte: az igazgatói poszt megpályázásával az oktatás, a betegellátás és a tudományos tevékenység területén is változásokat tervezett, hogy a Konzerváló Fogászati Klinika működése a nagy elődökhöz méltó legyen újra. Mivel a fogászat iránti érdeklődése mellett tudományos diákköröként ismerkedett meg a kutatómunka jelentőségével, alapvető céljának tekintette, hogy a klinika kutatási lehetőségeit fejlessze. Mint fogalmazott: nincsen egyetem kutatás nélkül. Mára több habilitáció folyamatban van, vagy sikerrel zárult, de PhD-fokokozatok terén is jelentős az előrelépés. Kiemelt jelentőségűnek gondolta azt is, hogy minél több munkatársa kapcsolódjon be a fogorvostársadalom hazai szakmai szervezeteinek vérkeringésébe, így képviselve az egyetem szakmai közösségét. Fontos

Dr. Vág János: A digitális fogászatban és a prevencióban rejlik a jövő, ezért ennek erősítésére kell törekednünk

A meglévő fogak megőrzésére kell nagy hangsúlyt fektetnünk – vallja dr. Vág János, a Konzerváló Fogászati Klinika decemberben kinevezett új igazgatója, akinek tervei között szerepel egy speciális sürgősségi ellátási helyiség létrehozása a klinikán, ahol a fogfájdalommal bekerült betegek fogának megmentését célzó legkorszerűbb ellátást biztosítják. A propedeutika az egyik kulcsfontosságú tantárgy a fogászati oktatásban, ezért annak megerősítését célozva hosszú távú tervként említette a képzés három szemeszterre való bővítését. Dr. Vág János fontosnak tartja a klinikai oktatásban egy olyan korszerű betegirányítási rendszer létrehozását is, amely szelektálja és osztályozza a betegeket. Bevezetésével minden hallgató a saját szintjének megfelelő nehézségű esetet látna el. Kiemelte még a digitális fogászat fejlesztését, valamint a családbarát munkahely szemléletének fontosságát.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Vág János** az Élettani Intézetből került át a Konzerváló Fogászati Klinikára, ahol a klinika akkori vezetőjének, dr. **Fazekas Árpádnak** a hatására kezdett a szájüreg keringés élettannal foglalkozni. Szakvizsgáját követően Írországban, Dublinban molekuláris és sejtbioológiát tanult, elsősorban nyálmirigyekkel kapcsolatban, ezen kutatásait hazajövele után itthon folytatta. A Parodontológiai Klinikával szoros együttműködésben parodontális lebenyek keringésével, sebgyógyulással foglalkozott, illetve különböző molekuláris markereket vizsgált. A magánszektorban eltöltött néhány év után, 2013 elején tért vissza ismét a klinikára, ahol 2015-től igazgatóhelyettesi feladatokat látott el.

A konzerváló fogászat a tömések készítésével, a szuvasodás okozta szövethiány helyreállításával foglalkozik, a részét képező endodoncia pedig a fogászatnak egy rendkívül dinamikus fejlődő ága, amely a fog élő részének, a fogbélnek a megbetegedéseivel, valamint az eddig sikertelenül gyökérkezelt fogak gyógyításával foglalkozik. A mindennapi fogászat 80 százalékát ez a két tevékenység teszi ki amit, ha jól végzünk, akkor elkerülhető a fogpótlás – magyarázta dr. Vág János, aki részt vett a két éve bevezetett endodonciai szakképzés háttérének megteremtésében a klinikán. A gyökérkezelés az esetek 50 százalékában igen bonyolulttá válhat, a graduális képzés pedig nem ad elegendő teret és időt ezeknek a nehéz eseteknek az ellátására, megtanítására, ezért vezettük be a kifejezetten erre fókuszáló hároméves szakképzésünket – fejtette ki az igazgató. Mint mondta, ma már rendelkezésre állnak olyan anyagok, amivel regenerálni lehet a fogbelet, és így elkerülhető a gyökérkezelés. Ez egy új területe az endodonciának.

A klinikán – mint oktató intézményben – a fogászati kezelést fogorvostan-hallgatók végzik a klinikai gyakorlatok keretében, orvosi felügyelet mellett. – Nagy forgalmú a klinikánk, jelenleg 30 kezelő széken folyik a graduális oktatás, naponta száz körüli pácienszt látnak el a hallgatók; az állományunk majdnem felét pedig rezidensek teszik ki, továbbá az ügyeleti rendszerben is a legforgalmasabb rész a miénk az épületen belül – sorolta. Dr. Vág János úgy véli, az egyik legnehezebb feladat a diagnózis, a prognózis-becslés és a nehézségi fok eldöntése, ehhez kellenek ugyanis a többéves tapasztalatok. Ennek könnyítésére tervei között szerepel a klinikai oktatásban egy olyan korszerű betegirányítási rendszer létrehozása, amelyik nagyon precízen szelektálja és osztályozza a betegeket. Ennek segítségével minden hallgató a saját szintjéhez optimális nehézségű esetet kaphat meg. Ehhez megfelelő számítógépes infrastruktúra kiépítésére van szükség – magyarázta.

Dr. Vág János kiemelte a propedeutikát, mint az egyik kulcsfontosságú preklínikai tantárgyat a fogászati oktatásban, ahol a fogorvostan-hallgatókat felkészítik a klinikai fogászati tevékenységek nagy precizitást és fokozott kezűgyességet igénylő gyakor-

Fotó: Kovács Ártilla – Semmelweis Egyetem

lati szakaszaira. Szimuláció segítségével gyakorolják be a konzerváló fogászat legfontosabb klinikai lépéseit, amelyet azután a klinikai gyakorlatban is alkalmaznak, éppen ezért hosszú távú célként tűzte ki a tárgy jelenlegi kettőtől három szemeszterre való bővítését.

Tervei között szerepel még az intézet fokozatos átállítása a digitális fogászatra, fontos, hogy a hallgatók is megtanulják a digitális mintavételt, hiszen ez a jövő – fogalmazott.

Az intézetben folyó kutatásokról szólva két területet emelt ki: az ínyvérkeringéses vizsgálatokat, melyek keretében a műtéti lebenyek sebgyógyulását vizsgálják a Parodontológiai Klinikával együttműködve. Mint mondta, a diabéteszesek sebgyógyulása sokkal rosszabb a szájüregben, a többi között ezeket is vizsgálják, de a kardiovaszkuláris kórképek is kapcsolatba vannak az ínykeringéssel – sorolta. A másik fő kutatási irány a digitális fogászat, melynek egyik ága a tavalyi leginnovatívabb klinikai kutatómunka kategóriában Innovációs Díjat nyert újgenerációs fogászati azonosítási protokoll, amelynek során egy ún. intraorális szkenneléssel digitális lenyomatot képeznek a száj mintázatáról, ami egyedi jellegzetessége miatt jól használható humán azonosításra – magyarázta. A gyökérkezelések mikrobiológiai vonatkozásairól is folynak kutatások a klinikán, ahol egyre inkább előtérbe kerül az az új szemlélet, hogy hogyan lehet regenerálni a fogbelet gyökérkezelés helyett, ennek is szeretnénk megteremteni bizonyos kutatási alapjait – fogalmazott.

Dr. Vág János a Semmelweis Egyetem Családbarát Programjával összhangban fontosnak tartja a karrier és a családalapítás összehangolásának támogatását, éppen ezért mindenfajta segítséget igyekszik megadni a rezidenseknek, PhD-hallgatóknak, illetve a szakvizsga előtt állóknak, hogy ne kelljen választaniuk a karrier és a gyermekvállalás között.

Dr. Földesi Renáta: A konduktív nevelés magyarországi képviselőjeként óriási a felelősségünk

A konduktív nevelés magyarországi képviselőjeként egyfajta tudatos folytonosságot kell képviselnünk, fontos a hagyományörzés, a gyökereink ápolása – vallja dr. Földesi Renáta, a Pető András Kar Konduktív Pedagógiai Intézet november 1-jén kinevezett új igazgatója. A hagyományok megtartása mellett ugyanakkor egy fenntartható, innovatív konduktív pedagógiát kell továbbadnunk a következő konduktor generáció számára, ezért új vezetőként feladataim közé tartozik azon stratégia kidolgozása, hogy milyen innovációkhoz tudunk csatlakozni, milyen társadalmi igényekre, hogyan reagáljunk az intézethez tartozó képzési tartalmakat illetően – fogalmazott dr. Földesi Renáta.

Bódi Bernadett Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Földesi Renáta** maga is konduktorként végzett a Pető András Kar elődjében, a Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézetében, majd mesterdiplomájának megszerzése után a neveléstudomány területén szerzett PhD-fokozatot. 2011-ben tanársegédként tért vissza a Konduktív Pedagógiai Intézetbe, ahol a ranglétrát végigjárva 2018-ban lett igazgatóhelyettes, majd dékáni biztostként vezette az intézetet, melynek élére 2020. november 1-jén került – idézte fel.

– Az intézet tevékenysége igen sokrétű, feladataink között szerepel a hazai és határon túli, valamint 2021-től a nemzetközi hallgatók felkészítése a konduktori hivatásra, a konduktív nevelés feladatainak eredményes megoldására – mutatott rá dr. Földesi Renáta. Hozzátette: a konduktív nevelés tárgyainak gondozása tartozik az intézethez: az orvosbiológiai alapok mellett a konduktív nevelés gyakorlatát és elméletét közvetítjük a hallgatók számára. Mint mondta, intézetük jelentős szerepet tölt be a konduktorképzésben, kiemelt feladataik közé tartozik a konduktor alapszak stúdiumainak folyamatos megújítása, frissítése. Dr. Földesi Renáta felidézte, hogy az elmúlt három évben indult meg igazán a kar képzésfejlesztési tevékenysége, a képzési paletta bővítése, amiben a Konduktív Pedagógiai Intézet jelentős feladatot vállalt, mind az új képzések előkészítésében, akkreditációra vitelében, mind pedig az ehhez szükséges oktatók biztosításában. Feladatai között említette a képzés összehangolását a kurrikulumreformnak megfelelő egyetemi elvárásokkal.

A kutatásokról szólva kiemelte, hogy oktatóik kutatási témáikkal a konduktorképzés fontos elméleti és gyakorlati problematikájához kapcsolódnak, hiánypótló, vagy kevésbé kutatott területeket vizsgálnak. A kutatás során szerzett tapasztalatok, feltárt eredmények pedig folyamatosan beépülnek a képzés tananyagába vagy új tantárgyelemként jelennek meg a képzési kínálatban – magyarázta, hozzátéve, hogy a karon 2019-ben létrejött kutatási műhelyek is ezt a célt szolgálják. Kiemelte az általa vezetett neveléstörténeti és elméleti kutatásokkal foglalkozó műhelyt, melynek elsődleges célja **Pető András** és **Hári Mária** hagyatékainak feltárása. Mint mondta, hatalmas irattári adatbázis áll rendelkezésre a konduktív nevelés múltjából, amit szerettek volna feldolgozni és kutathatóvá tenni. Ennek eredményeként létrehozták a KONTPE-DIA adatbázist, ami a konduktív nevelés irodalmát elektronikusan elérhetővé tette a hallgatók számára, illetve a projekt részeként

Fotó: Kovács Artila – Semmelweis Egyetem

irat- és levéltári adatokat is sikerült digitalizálni – részletezte.

A konduktív nevelésben nagyon hangsúlyos szerepet foglal el az operatív oktatási tevékenység mellett a kutatás is, ezért oktatóink képviseltetik magukat a kar valamennyi kutatási műhelyében. Dr. Földesi Renáta kiemelte még az intézet publikációs tevékenységét, mely egyre inkább minőségi kritériumok mentén valósul meg, illetve szólt arról is, hogy a kari szintű kutatásokon túl összegyűjtött kutatásokban is részt vesznek az intézet oktatói.

Az intézetigazgató legfontosabb céljai között említette az elődök munkájának továbbvitelét, mint fogalmazott, nagyon fontos számára a folyamatosság biztosítása. Éppen ezért a jövőben is kiemelt figyelmet szeretne fordítani az olyan szakmai rendezvényekre, mint a Pető megemlékezés, a Magyar Tudomány Ünnepe-hez kapcsolódó Pető Szakmai Nap, vagy a Hári Mária Szakmai Szimpózium, ahol az elmélet és a gyakorlat találkozik, illetve kiemelte a háromévente megrendezett Kon-

duktív Világkongresszust is. A hagyományaink megtartása mellett ugyanakkor egy fenntartható, innovatív konduktív pedagógiát kell továbbadni a következő konduktor generáció számára – ezt is fontos feladatomnak érzem – fogalmazott dr. Földesi Renáta. A Konduktív Pedagógiai Intézet munkája kiemelt a konduktorképzésben, egyfajta irányadó szerepünk is van, a konduktív közösség világszerte figyeli, hogyan foglalunk állást bizonyos kérdésekben, ami hatalmas felelősség – vélte. Meg kell találni egyrészt a kutatási stratégiában, másrészt az általános intézeti stratégiaépítésben is azt a fókuszot, hogy milyen innovációkhoz tudunk csatlakozni, milyen társadalmi igényekre hogyan reagálunk – emelte ki.

Nagy kihívásnak tartom annak kidolgozását, hogyan tehető vonzóbbá az oktatói pálya, hiszen a humánerőforrás utánpótlása rendkívül fontos az intézet jövője szempontjából. – Éppen ezért céljaim között szerepel egy olyan befogadó, támogató, inspiráló, egymásra figyelő környezet kialakítása, ahol azt érzik a kollégák, hogy minden típusú befektetett oktatói energiát elismerünk – fogalmazott.

Vezetői célkitűzései között említette még a konduktív nevelés képviselőjét a külföldi tudományos fórumokon, a konduktív világ folyamatos megszólítását, egyfajta közvetítő szerep betöltését, illetve a társszakmákkal, szakmai szervezetekkel való kapcsolat építését, fenntartását.

Negyedik MagyarBrands díját nyerte a Semmelweis Egyetem

2020-ban ismét a legjobb minőséget képviselő magyar márkák közé választották a Semmelweis Egyetemet.

Vas Dóra

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A MagyarBrands programban résztvevő márkák önkéntes, független szakértőkből álló bizottság döntése alapján kaphatják meg az elismerést. A minősítést csak olyan márka nyerheti el, amely Magyarországon jött létre vagy a megalkotásában, alapításában magyarok vettek részt, de ezen felül a szakmai bizottság által értékelt szempontokban is kiemelkedően kell teljesíteni. Kiváló fogyasztói márka kategóriában 2020-ban ismét MagyarB-

rands díjat kapott a Semmelweis Egyetem. A kategóriában identitás, reputáció, márkáépítési megítélés mellett kutatási eredmények alapján is értékeli a márkák tradícióját, ismertségét, kedveltségét.

A MagyarBrands program már 11 éve értékeli magyar márkákat annak érdekében, hogy felhívja a figyelmet a legjobbak teljesítményére. A Semmelweis Egyetem 2020-ban immár negyedszerre részesült a rangos elismerésben, így 2017, 2018, 2019-es éveket követően is elérte a Kiváló fogyasztói márka kritériumrendszerének megfelelő minősítést.

HVG rangsor 2021: továbbra is az ÁOK áll a képzésterületi lista élén

Szabó Ádám Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Az Általános Orvostudományi Kar (ÁOK) – a korábbi éveknek megfelelően – továbbra is az orvos- és egészségtudományi képzési lista élén áll a Diploma 2021 kiadványban megjelent HVG-rangsorban. Saját területének osztatlan szakos rangsorában az ÁOK és a Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK) is az első, megelőzve a többi orvosképző egyetemet. A szakterületén az ÁOK a hallgatók és oktatók kiválósága alapján is vezet.

A karok összesített képzési rangsorában, vagyis a minden képzési területet tartalmazó országos kari rangsoron is jól szerepelt az ÁOK: tavalyi helyezésén egyet javítva másodikká rangsorolták az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Bölcsészettudományi Kara után.

Az oktatói és hallgatói kiválóságot is figyelembe vevő összesített intézményi rangsor több erősen méretfüggő indikátort is tartalmaz, ennek ellenére a Semmelweis Egyetem a hatodik, a hallgatók kiválóságát tekintve pedig az ötödik helyen áll. A lista élén az ELTE található, amit a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem és a Debreceni Egyetem követ.

A Diploma 2021 kiadványban megjelent HVG rangsor alapját az Univ-Press rangsorok képezik.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható:

<https://semmelweis.hu/hirek/2020/11/20/hvg-rangsor-2021-tovabbra-is-az-aok-all-a-kepzesteruleti-lista-elen/>

A Karolinska Egyetem vendégprofesszora lett dr. Matolcsy András

Októberben vehette át ünnepélyes keretek között a Karolinska Egyetem vendégprofesszori címét dr. Matolcsy András, az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet igazgatója.

Dobozi Pálma

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A svéd Karolinska Egyetem Európa egyik legrangosabb orvosi egyeteme; a világ 34. legjobb felsőoktatási intézménye a Times Higher Education 2021-es összesített rangsorában, míg a szakegyetemek versenyében orvos- és egészségtudományi területen a 10. helyen áll. – Éppen ezért hatalmas megtiszteltetés a vendégprofesszori cím, amelyet személyesen vehettem át Stockholmban a közelmúltban, a helyi járványügyi szabályok betartásával – hangsúlyozta dr. **Matolcsy András**, az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet igazgatója.

A címre a svéd egyetem Klinikai Patológiai és Citológiai Centrumának vezetője, dr. **Mikael Björnstedt**, a Semmelweis Egyetem díszdoktora terjesztette fel. A két intézmény immár tíz éve működik együtt számos területen. A kölcsönös képzési csereprogram

keretében a Semmelweis Egyetem rezidensei bepillantást nyerhetnek a svéd intézet működésébe, míg a Karolinskáról szakirányú továbbképzésre érkeznek rezidensek és szakorvosok. Számos közös publikáció is született, mindezek mellett a hazai intézet dolgozói rotációs rendszerben havonta egy hetet a svéd egyetemen töltenek. Az együttműködést tovább bővítette a múlt évben kötött megállapodás, amelynek ünnepélyes aláírására az I. Sz. Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézet által hagyományteremtő céllal szervezett első Semmelweis-Karolinska patológiai szimpózium keretében történt meg.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2020/11/12/a-karolinska-egyetem-vendegprofesszora-lett-dr-matolcsy-andras/>

Új szakirányú képzést indít 2021-ben az EMK

Forrás:

Egészségügyi Menedzserképző Központ

Az Egészségügyi Menedzserképző Központ új szakirányú továbbképzést indít 2021-től, melyre elsősorban a szociális szférában dolgozó intézményvezetőket, illetve vezetői pályára készülők szakembereket várnak. A szociális szolgáltatásmenedzsment szakirányú továbbképzés (SZVK) arra készíti fel a hallgatókat, hogy képesek legyenek saját vezetői szerepüket és az általuk irányított intézmé-

nyek vagy szolgáltatók működését rendszerszemléletben értelmezni, gyakorlatias döntéseket hozni, valamint a szakmai feladatok irányításához a hatályos jogszabályi környezetben érvényes, elmélyült, korszerű ismeretekkel rendelkezzenek.

A vezetéshez szükséges kompetenciák fejlesztése, a jó gyakorlatok megismerése és a gyakorlati munka elvégzése során konkrét eszközöket kapnak a hallgatók mindennapi munkájuk magas minőségű ellátásához, így a megszerzett végzettség tudatos szociális vezetői munkát alapozhat meg.

SIASTOK 2020: 95 intézményből regisztráltak résztvevők

A Sürgősségi, Intenzív Terápiás, Aneszteziológiai Szakterületek és Társszakmák Országos Konferenciájára (SIASTOK) idén 95 intézményből mintegy 450 résztvevő regisztrált. A kétnapos online program szinte minden szekciójában tárgyaltak koronavírussal kapcsolatos kérdéseket.

Foto: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

Borbély Zsuzsa

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Idén 10. alkalommal, közel száz intézmény részvételével rendezte meg a Semmelweis Egyetem Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Klinikája (AITK) a SIASTOK és 5. alkalommal a SzVITA (Szak-

mai Vándorgyűlés Intenzív Terápiás és Aneszteziológiai Szakdolgozóknak) elnevezésű rendezvényeit. A konferencia szervezőbizottságának elnöke, dr. **Gál János**, az AITK igazgatója köszöntőjében a rendezvény időszerűségére mutatott rá. Mint fogalmazott, a félelem gyakran az ismeretek hiányából fakad, abból, hogy kételkedünk, meg tudunk-e birkózni az ismeretlen, a nem kiszámítható helyzettel. – Éppen ezért fontos, hogy ilyenkor helyet és lehetőséget adjunk a tudás fejlesztésének, a továbbképzéseknek – emelte ki. A kétnapos online programot bevezető webinariumot a COVID-dal kapcsolatos kérdéseknek szentelték, érintették a koronavírussal való felkészülést, a hozzá kapcsolódó klinikai tapasztalatokat, megvizsgálták a Tiencsinben (Tianjin) történtek tanulságait, valamint a hemosztázis változásait is COVID-19-ben. A főbb tematikus blokkok között szerepeltek az infektológia és az intenzív terápia aktualitásai mellett a betegbiztonság, betegjog kérdései, illetve kiemelt egységben jelent meg az egészségügy bázisát adó szakdolgozók szekciója is. Szinte valamennyi blokkban felmerültek a COVID-19-cel kapcsolatos témák, hiszen mind az intenzív terápiát, mind az anesztéziát komolyan érinti.

A 2020. október 30-31. között rendezett online programra 450 résztvevő regisztrált az ország 95 intézményéből. A kétnapos rendezvényen 12 szekcióban 42 előadás szerepelt.

A bevezető COVID webinar előadásai november 30-ig, a SIASTOK és SzVITA előadásai december 31-ig elérhetők a rendezvények online felületén, regisztráltak számára.

NPWT szakmai nap: a sebkezelés legújabb lehetőségeit mutatták be

A sebkezelés legújabb lehetőségeit, a szakmai eredményeket és tapasztalatokat mutatták be az online megrendezett IV. NPWT (negatív nyomás terápia) Tudományos Szakmai Napon, melyet a Semmelweis Egyetem I. Sz. Sebészeti és Intervenció Gasztroenterológiai Klinikája rendezett meg. A klinika távlati célja, hogy referenciaközpontként a sebkezelés lehetőségeit megújító, innovatív negatív nyomás terápiát minél szélesebb körben tegye ismertté hazánkban.

Vas Dóra

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Az NPWT kongresszusát immár negyedszer, idén pedig rendhagyó, online formában rendeztük meg, dr. **Merkely Béla** rektor fővédnökletével – mondta dr. **Szijártó Attila**, az I. Sz. Sebészeti és Intervenció Gasztroenterológiai Klinika igazgatója, a kongresszus házigazdája. Hozzátette: az élő közvetítésbe a Semmelweis Egyetem orvosai mellett több budapesti sebészeti centrumból, és országosan, többek mellett Tatabányáról, Szombathelyről, Szegedről, Pécsről, Debrecenből kapcsolódtak be résztvevők. Összesen 25 előadást hirdettek meg, illetve 22 poszter került benyújtásra a Negatívnyomás-terápiával a Sebgyógyulásért Egyesülettel közösen megtartott szakmai eseményre.

Dr. Szijártó Attila kiemelte: bár a sebészeti technikák viszonylag gyorsan változtak a XIX. század óta, a sebkezelési elvek és gyakorlat ezt sokkal lassabban követte. Az elmúlt bő két évtizedben jelent meg a negatív nyomású sebkezelés (negative pressure wound therapy – NPWT) módszere, mely – mint dr. Szijártó Attila fogalmazott – teljesen újfajta eszközparkkal és gondolko-

dással robbant be a sebészetbe. A sebkezelés konzervatív rutinján átlépve a kezelés elve, hogy a sebet folyamatosan, vagy időszakosan negatív nyomás alá helyezzük – magyarázta. Alkalmazásával a sebalap oxigénellátásának javítása, baktérium-terhelésének csökkentése, a váladékpangás megszüntetése, a kóros szöveti nyomást fenntartó ödéma mérséklése érhető el, így gyorsítja fel a sebgyógyulást.

A klinikaigazgató emlékeztetett: a szakmai nap célja minden évben az, hogy az eddigi sikeres kezelési eredményekkel, az indikációs körök bővítésével és a lehetséges fejlesztési irányokkal is megismerkedjenek a hazai szakemberek. Fontos változás, hogy ma már nem csak krónikus, nehezen gyógyuló sebek, hanem akár belserves sebek kezelésére is van lehetőség.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2020/12/09/a-sebkezeles-legujabb-lehetosegeit-mutattak-be-a-iv-npwt-tudomanyos-szakmai-napon/>

Kismedencei fájdalommal foglalkozó munkacsoport alakult a Semmelweis Egyetemen

Hazánkban egyedülállónak számító, kilencfős munkacsoport alakult a Semmelweis Egyetemen a kismedencei fájdalmak és funkcionális zavarok kivizsgálása és kezelése érdekében, melyben több szakma képviselője is helyet kapott. A multidiszciplináris megközelítéssel a betegek hamarabb kaphatnak diagnózist, nincs szükség külön beutalókra, minden vizsgálat az egyetemen történik, ezzel is gyorsítva a folyamatot.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A kismedencében található szervek bizonyos betegségei – férfiaknál például a krónikus prosztatagyulladás, nőknél az endometriózis – okoznak leggyakrabban kismedencei fájdalmat, de sokszor ideggyógyászati kórképek is vezethetnek krónikussá váló fájdalmakhoz – magyarázta dr. **Romics Miklós**, az Urológiai Klinika szakorvosa, a munkacsoport életre hívója. Mint mondta, hazánkban jelenleg ez az egyetlen ilyen fókuszú munkacsoport.

A krónikus – hat hónapon túl fennálló – kismedencei fájdalmak a 25 év feletti nők 10-15 százalékát, a férfiak ötödét érintik – mutatott rá dr. **Oláh Orsolya**, a munkacsoport nőgyógyász tagja. A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Üllői úti részlegének szakorvosa elmondta, a nőgyógyászati diagnosztikus laparoszkópiák mintegy 40 százalékát végzik kismedencei fájdalom indikációjával, és az ilyen beavatkozások körülbelül 60 százalékában ki is derül a panaszokat okozó patológiás elváltozás. Ezek lehetnek valóban szervi problémák, mint például petefészek

elváltozások, mióma, endometriózis és adenomiózis, de chlamydia okozta krónikus kismedencei gyulladás is kiválthat ilyen panaszokat – sorolta. Mint mondta, ezek az egyszerűbb, könnyebben beazonosítható kórképek közé tartoznak, ám vannak ennél ritkábbak, amik sokszor komoly diagnosztikai fejtörést okoznak az orvosoknak. Az ilyen nehezen diagnosztizálható kategóriába eső betegek jellemzően már rengeteg vizsgálaton vannak túl, reményvesztettek és rossz pszichés állapotban vannak az évek óta zajló sikertelen kezeléseik után – fejtette ki dr. Romics Miklós, hozzátéve, hogy ezért vesz részt pszichológus is a csoport munkájában, hiszen ilyenkor a páciens pszichés vezetése is feladat. Sokszor nehéz megmondani, hogy honnan, melyik szerv területéről indul a fájdalom és gyakran nem is maga a fájdalom forrásaként megjelölt szerv a panaszok okozója. Mint rámutatott, egy adott orvos elsősorban a saját szakterületére koncentrál, holott előfordulhat, hogy az ok egészen máshol keresendő. Egy urológus az alhasi-kismedencei fájdalmat például könnyen gondolhatja hólyageredetűnek, holott lehet, hogy gyomor-bélrendszeri okok állnak a háttérben, és fordítva. – Nem kell mindent tudni, de azt érdemes, hogy kit kérdezzünk, mikor kifogyunk az ötletekből – véli az Urológiai Klinika szakorvosa.

A munkacsoport tagjait úgy választották ki, hogy a maga szegmensében mindegyikük jól ismeri a kismedencei fájdalmat. A munkacsoportban nőgyógyász (dr. Oláh Orsolya) és urológus (dr. Romics Miklós, dr. **Majoros Attila**) mellett jelen van neurológus (dr. **Milanovich Dániel**), sebész-proktológus (dr. **Ónody Péter**), radiológus (dr. **Fejér Bence**), aneszteziológus (dr. **Perczel Kristóf**), pszichológus (dr. **Pintér Éva**) és fizioterapeuta (**Kovács Barbara**) is. A csoport felállításával megvalósuló multidiszciplináris megközelítéssel a betegek hamarabb jutnak diagnózishoz. A 6-7 különálló orvosi vizit helyett az eseteket valós időben

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

beszéli meg a munkacsoport, így gyorsabban jutunk döntésre és teszünk javaslatot a következő diagnosztikus és terápiás lépésre – sorolta az elnököket dr. Romics Miklós. Hozzátette: mindez az egyetemen belül zajlik, tehát a kollégák közti kommunikáció vagy a képalkotó vizsgálati eredmények átnézése is egyszerűbb, gyorsabb. A páciens számára ez egy hatalmas könnyebbség; miután elkezd vele foglalkozni a munkacsoport, a következő megjelenésénél a kezelőorvos már úgy fogadja, hogy nagy vonalakban ismeri az anamnézisért, online már látta az eddigi leleteit, nem kell újra elmondani a kórtörténetét – részletezte dr. Oláh Orsolya, hozzátéve: ez jelentős biztonságérzetet ad a már sokszor kiábrándult érintetteknek.

A munkacsoport annak bármely tagján keresztül elérhető; amennyiben ő nem tudja megoldani, vagy nem egyértelmű számára, hogy mi okozza a fájdalmat, akkor referálja az esetet a teamnek.

A pandémia némiképp felborította a csoport eddigi működését, a járvány jelen szakaszában a hatályos miniszteri utasításnak megfelelően zajlik az ellátás, de a munkacsoport tagjai közti esetmegbeszélések online formában továbbra is működnek – mutatott rá dr. Romics Miklós.

A jövőbeli tervei között szerepel újabb kivizsgálási módszerek és kezelési módszerek meghonosítása az egyetemen. Példaképp említették a szakrális neuromodulációt, ami lényegében egy gerinc mellé ültetett pacemaker, mely a szakrális gerincvelői szegmens működésében hoz létre változásokat – magyarázta dr. Romics Miklós. Ez a szegmens felelős a kismedencei szervek beidegzésének jelentős részéért – beleértve a fájdalomérzetet is. Ezzel a beavatkozással sok széklet- és vizeletürítéssel kapcsolatos és kismedencei fájdalommal járó kórkép is kezelhetővé válik – tette hozzá.

A gyógyszerfejlesztés 21. századi lehetőségeiről tartott előadást dr. Ferdinandy Péter

A Szénior Akadémia 2020-as őszi online szemeszterének hetedik alkalmán a gyógyszerfejlesztéssel ismerkedhettek meg az érdeklődők dr. Ferdinandy Péter tudományos és innovációs rektorhelyettes, a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet igazgatója előadásában.

Szabó Ádám

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A gyógyszeripar az egyik legnagyobb hozzáadott gazdasági értéket termelő iparág. Ennek az az oka, hogy az egészség mindennél fontosabb, annak megőrzésében pedig óriási szerepet játszik – magyarázta *Gyógyszerfejlesztés frontvonalai a 21. században* című előadásában dr. **Ferdinandy Péter**, hozzátéve: a gyógyszerfejlesztésnek ma gyakorlatilag csak a képzelet szab határt. Szinte minden anyagból előállítható gyógyszer, a legelterjedtebbek azonban a kismolekulából álló készítmények (pl. aspirin); a biológiai gyógyszerek, melyek készülhetnek makromolekulából (pl. inzulin) és lehetnek ún. fejlett terápiás készítmények (ezen belül megkülönböztethetők gén-, sejt- és szövetterápiás gyógyszerek); mindezek pedig orvostechnikai eszközökkel is kombinálhatóak.

A tudományos és innovációs rektorhelyettes ezt követően bemutattott több, úttörőnek számító gyógyszerfejlesztést, valamint szólt a génmanipulált baktériumokban rejlő terápiás lehetőségekről is. Bemutatott egy, az idegregeneráció felgyorsítását célzó innovációt; valamint a gyógyszerfelszabadulást érintő legújabb fejlesztéseket. Az előadás során az érdeklődők megismerhették a

gyógyszerfejlesztés folyamatát is. Kiemelte, hogy egy új medicina kifejlesztése általában 8-12 évig tart, költsége pedig folyamatosan növekszik, mára az 1 milliárd USD-t is meghaladja. Dr. Ferdinandy Péter beszélt az amerikai és európai gyógyszeripar különbségeiről, és arról is, hogy ilyen hatalmas fejlesztési költségek és gazdasági kockázatok mellett miként készülnek a ritka betegségek elleni medicinák. Kitért a gyógyszerfejlesztés sikerarányának fokozására is, melyhez komoly társadalmi összefogás szükséges. – A COVID-járvány idején is láthattuk, hogy a gyógyszeripar szereplői összefogtak, hogy minél hamarabb leküzdessük a járványt – mutatott rá, kiemelve mennyire fontos az innovációban az egyetemek, kutatóintézetek, nagyvállalatok mellett a kis- és középvállalatok szerepe. Prezentációjában kiemelte a befektetők, K+F szolgáltató cégek, nemzetközi hatóságok, egészségügyi biztosítók, kórházak, orvosok, betegek és betegszervezetek jelentőségét is.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható:

<https://semmelweis.hu/hirek/2020/12/10/szenior-akademia-gyogyszerfejlesztes-a-21-szazadban/>

Dr. Kalabay László: Fókuszban a családorvosi ellátás

A Szénior Akadémia 2020-as őszi online szemeszterének nyolcadik alkalmán dr. Kalabay László, a Családorvosi Tanszék vezetője a korszerű családorvosi ellátás helyéről beszélt az egészségügyben. Előadásában kitért a családorvos feladatai mellett annak legjellemzőbb tulajdonságaira, külön kiemelve a prevencióban betöltött szerepét. Sorra vette az alapellátás hatását a lakosság egészségi állapotára, szót ejtett az új, korszerűbb ellátási formákról, a praxisközösségekről és a csoportpraxisokról; valamint kitért a COVID-19 járvány hatására életbe lépő e-recept és távkonzultáció előnyeire is.

Bódi Bernadett

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

A *korszerű családorvosi ellátás helye az egészségügyben* című előadása kezdetén dr. **Kalabay László**, a Családorvosi Tanszék vezetője a családorvos legfontosabb jellemzői között említette a többi között, hogy az egészségügy egyik alapját képezi, ő az, aki elsődleges ellátást nyújt, komplexen látja a beteget, ismerve annak pszichés és szociális hátterét egyaránt. Szemléletmódja betegség helyett inkább személyorientált; egy jó családorvosi kapcsolat a beteg és családja számára is biztosságerzetet ad.

Ismertette a világ számos országában zajló felmérést, mely az alapellátás hatását vizsgálta a lakosság egészségi állapotára: a jó alapellátás jelentősen csökkenti az egészségügyi ellátás költségeit, javítja a lakosság egészségi állapotát és közérzetét, csökkenti az összhalálozást, valamint a depresszió arányát is – részletezte. Rámutatott a háziorvosok száma és a kórházi halálozás közötti összefüggésre. Dr. Kalabay László előadása során kitért a 2015-ben megalkotott egészségügyi törvényre, mely a családorvos feladatai közé sorolja az egyén egészségi állapotának figyelemmel kísérését, egészségügyi felvilágosítását, nevelését, egészség-fejlesztését, továbbá a háziorvos feladata a gyógykezelés, házi ápolás és rehabilitáció a szakorvos által javasolt terápiás terv figyelembe vételével, de a gyógyszerelés helyes beállítása is – sorolta. Felhívta a figyelmet a prevenció jelentőségére is az alapellátásban.

Kitért az új, korszerűbb ellátási formát nyújtó praxisközösségekre, illetve a csoportpraxisokra. Míg a praxisközösségben azonos tudású, azonos feladatú, kompetenciájú háziorvosok dolgoznak együtt, közös szakmai és népegészségügyi háttértámogatással, mint gyógytornász, dietetikus, egészségfejlesztő, addig a csoportpraxisban ezzel szemben eltérő szakképesítésű orvosok együtt adnak egy magasabb szintű ellátást – magyarázta. Szólt a COVID-19 járvány hatására bevezetett pozitív változásokról is, így az elektronikus vénykiváltásról, a betegelőjegyzési rendszer változásairól, a távkonzultációról, melyek sok terhet vehetnek le az orvosok válláról – vélte.

A cikk teljes terjedelemben a Semmelweis Egyetem honlapján olvasható: <https://semmelweis.hu/hirek/2020/11/30/szenior-akademia-fokuszban-a-csaladorvosi-ellatas/>

Az egészség- és orvostudomány iránt érdeklődő lakosságot megszólító Szénior Akadémia 2019-ben indult az egyetem jubileumi programsorozata keretében. A főként az idősebb korosztálynak és hozzátartozóinak szóló ingyenes szabadelőadás-sorozat – amely a járványhelyzetben online jelentkezik hétről hétre – szakmai vezetője dr. **Nagy Zoltán** professor emeritus. Az őszi szemeszter utolsó négy előadását következő lapszámunkban foglaljuk össze.

Drei positive Meldungen zum Jahresende

Die als gemeinnützig anerkannte Asklepios Medical School (AMS), die den Asklepios Campus Hamburg der Semmelweis Universität betreibt, hat im November mit Auszeichnung die Erstzertifizierung nach DIN EN ISO 9001:15 erhalten. Der Asklepios Chefarzt Dr. med. habil. Axel Stang wurde mit Wirkung zum 1. November zum ordentlichen Universitätsprofessor der Semmelweis Universität ernannt. Und mit *The Moria Project* haben ACH Studierende mit großem Erfolg eine Spendensammlung für die medizinische Unterstützung der Menschen im gleichnamigen Flüchtlingslager ins Leben gerufen.

Nicola Sauter-Wenzler

AMS erhält ISO-Erstzertifizierung

Bestnoten für die AMS: In nahezu allen Bereichen hat die Hochschuleinrichtung in der externen Untersuchung ihres Qualitätsmanagements durch die Zertifizierungsagentur TÜV NORD auf Anhieb die erforderlichen Voraussetzungen für die ISO-Erstzertifizierung erfüllt. Mehrere Bereiche wurden zusätzlich im Auditbericht als Beispiele für good practice aufgelistet, drei sogar

als *Benchmark* eingestuft.

Die ausgesprochen positive Beurteilung freut besonders den Geschäftsführer der AMS, Dr. **Christoph Jermann**, der die freiwillige Überprüfung auf die Agenda gesetzt hatte: – Der Sinn des Ganzen war ein zertifiziertes Qualitätsmanagement-System mit dem klaren doppelten Ziel, in unserem kleinen Betrieb die Risiken zu senken und die Effizienz und die Qualität weiter zu steigern. Dass am Ende ein Zertifikat herausgekommen ist, das uns durchgängig eine so überdurchschnittliche Qualitätsorientierung und Arbeitsqualität attestiert, bestärkt uns alle natürlich sehr. Uns ist dabei bewusst, dass ein QM-System ein formales System bleibt, das zentrale, spezifische Qualitätsaspekte der AMS als einer Hochschuleinrichtung gar nicht in den Blick nimmt. Deshalb beteiligen wir uns ergänzend von neuem an dem *U-Multirank World University Ranking* des angesehenen Centrums für Hochschulentwicklung (CHE) der Bertelsmann-Stiftung in Kooperation mit dem europäischen Erasmus+-Programm. Und deshalb bearbeiten wir in enger Kooperation mit den neu ernannten Vize-Dekanen für Lehre und für Forschung, Prof. Dr. **Thomas von Hahn** bzw. Dr. **Nele Geßler**, mit unseren 40 Fachverantwortlichen Dozent:innen und nicht zuletzt mit unseren Partnern an der Semmelweis Universität intensiv unsere Agenda an weiteren Qualitätsverbesserungen und Innovationen in der Lehre an unserem Campus.

Dr. med. habil. Axel Stang zum Universitätsprofessor der Semmelweis Universität ernannt

Zum 1. November wurde Dr. med. habil. **Axel Stang**, Chefarzt der Abteilung für Hämatologie, Onkologie und Palliativmedizin sowie Ärztlicher Direktor an der Hamburger Asklepios Klinik Barmbek, daneben Fachverantwortlicher Dozent am ACH, vom ungarischen Staatspräsidenten als zweiter Asklepios Chefarzt zum ordentli-

chen Universitätsprofessor ernannt. Vermittelt wurde der Schritt über den ACH und die Semmelweis Universität, verliehen wurde der Titel durch den ungarischen Staatspräsidenten, **János Áder**. Damit wurde Prof. Stang insbesondere für seine wissenschaftlichen Leistungen und sein langjähriges Engagement in Forschung und Lehre gewürdigt. Für den ACH und Asklepios stellt dies einen weiteren Meilenstein dar. Seit 2018 haben wissenschaftlich und akademisch ambitionierte Oberärzte und Chefärzte bei Asklepios die Möglichkeit, mit der Option zu lehren und zu forschen ihre akademische Karriere über den ACH in Verbindung mit der international renommierten Semmelweis Universität in einer Habilitation fortzusetzen und sogar mit einer Professur zu krönen.

ACH Studierende starten Spendensammlung

Die studentische Spendenaktion *The Moria Project* folgt dem Ziel, gemeinnützige Organisationen finanziell zu unterstützen, die die medizinische Versorgung der Flüchtlinge auf der griechischen Insel Moria sicherstellen. **Hannah Doerr** und **Sebastian Apweiler**, ACH Studierende und Initiatoren des Projekts, schildern ihre Motivation so: – Zu sehen, dass Menschen mitten in Europa in prekären Umständen wie in Moria leben, hat uns sehr mitgenommen und nachdenklich gestimmt. Mit unserem Projekt wollen wir diesen Menschen etwas Hilfe und Hoffnung schenken, wenn wir schon nicht vor Ort tätig werden können. Die überwältigende Spendenbereitschaft ihrer Mitstudierenden habe sie vollkommen überrascht und gefreut. Mit der zusätzlichen Unterstützung durch einen matching fund der AMS könnten sie im Dezember knapp 10.000€ an medizinische Hilfsorganisationen überweisen, die in Moria tätig sind. Aufgrund des großen Erfolgs werde die Aktion mit einer zweiten Spendenrunde fortgesetzt. (www.the-moria-project.de)

Weitere Berichte und Bilder unter
www.asklepios.com/ams

Nem akartam az elődeim lábnyomában járni – dr. Verebély Tibor

Már évtizedek óta gyermeksebészként dolgoztam, amikor kiderült számomra, hogy a felmenőim a szakma hazai úttörőiként tevékenykedtek – emlékszik dr. Verebély Tibor, az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika professor emeritusa. A klinika Sebészeti Osztályának egykori vezetője agykutató szeretett volna lenni, ám az orvosi egyetem elvégzése után rájött, hogy a tudományos munkánál sokkal jobban érdekli a gyakorlati orvoslás. Felmenői közül méltán ismert és elismert sebész nagyapja, az egykori rektor és klinikaigazgató, dr. Verebély Tibor számára azonban mindig édesapja marad az igazi példakép. Cikkünkkel folytatódik a Generációk az egyetemen – Nagyjaink leszármazottai cikksorozat, amelyet a jubileum alkalmából indítottunk.

Fotó: Kovács Attila – Semmelweis Egyetem

apám is továbbítte, felmenőit követve általános sebész lett. Egyetemi tanársegédként dolgozott az orvosi egyetemen, majd a háborút követően a Budai Irgalmasrendi Kórház főorvosaként folytatta pályafutását. Számomra ő volt az igazi példakép, mesteremnek tekintetem, és valódi szakmai közösség alakult ki közöttünk – fogalmazott. Bár az édesapát büszkeséggel töltötte el, hogy fiából sebész lett, soha semmilyen nyomást nem gyakorolt rá a pályaválasztással kapcsolatban. Mint az egyetemi tanár elmondta, fiatalon fel sem merült benne, hogy továbbvigye a családi tradíciót. – Agykutató szeretett volna lenni, úgy éreztem, ebben a tudományágban megőrizhetek valamit a matematika iránti vonzalmamból, ezért az egyetem első négy évében **Szentágothai** professzor mellett agykutatással foglalkoztam – tette hozzá. Dr. Verebély Tibor csak később, az egyetem végén ébredt rá, hogy alkatiilag nem alkalmas kutatónak, sokkal inkább a gyors, azonnali eredmények motiválják.

– A végzés után egy véletlennek köszönhetően a sebészetre kerültem, és ott rádöbentem arra, hogy ez olyan kábítószer, amitől nagyon hamar

függővé lehet válni – állítja. A gyermeksebészet iránt csak évtizedekkel később kezdett érdeklődni, amire szakmai fejlődésének következő lépcsőfokaként tekintett, de arról, hogy felmenői tevékenykedtek a szakmában, sőt, a hazai gyermeksebészet fejlődéséhez is jelentősen hozzájárultak, mit sem tudott. Csak néhány évvel ezelőtt a Magyar Sebész Társaság Balassa János emlékelőadására készülve, a feldolgozott forrásokból derült ki számára, hogy az általa is választott pálya meghonosításában és intézményesítésében az elődei is részt vettek. Dr. Verebély Tibor hozzáteszi, évek óta az I. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán dolgozott már, amikor a Tűzoltó utcai épület padlásáról előkerültek a klinika mecénásainak listáját jegyző márványtáblák, rajta nagyapja nevével.

Mint fogalmazott, kétségtelenül büszkeség egy ötgenerációs orvosdinasztia tagjának lenni, fiatalon mégis állandó lelki nyomás alatt élt, hiszen szeretett volna megfelelni a szakmai, családi elvárásoknak és önmagának egyaránt. Sebészeti szakvizsgájára három amerikai könyvet megtanult, az első oldaltól az utolsóig. – Amikor felkészültem a szakvizsgámra, szóltam az édesapámnak, hogy akkor én most szeretnék írni egy sebészeti tankönyvet, mire ő rám nézett, és azt mondta: talán majd negyven év múlva – idézi fel a professzor, majd hozzáteszi: bármilyen kacifántos út vezetett is idáig, a gyermeksebészet a szenvedélye lett. Véleménye szerint ebben a szakmában az a legizgalmasabb, hogy sokkal szélesebb a spektruma, mint az általános sebészetnek. – A tragédiákba a kollégáimmal együtt mindig kicsit belehalunk, de a sikerek kárpótlásként szolgálnak mindenért” – fogalmaz.

Jelenleg úgy tűnik, a családi tradíció dr. Verebély Tiborral megszakad, hat gyermeke közül egyikük sem választotta az orvosi pályát. A professor emeritus azonban nem szomorú emiatt: – Az orvosdinasztiaiknak előbb utóbb végük kell legyen.

Haszon-Nagy Zsófia

Kommunikációs és Rendezvényszervezési Igazgatóság

Dr. **Verebély Tibor** családjában az orvosi hivatás évszázados tradíció, a gyógyítás mestersége apáról fiúra szállt. A család orvosi ágának alapítója **Verebély József**, Trencsén vármegye fősebesze, aki részt vett a szabadságharcban, majd fogságba esett, és hónapokig az ausztriai Kuffsteinben raboskodott. – A történet szerint úkapám az menekítette meg a fogságból, hogy meggyógyította a börtönigazgató súlyos beteg feleségét, ezért személyesen az igazgató kérvényezte **Ferenc Józsefnél** a szabadon bocsájtását – idézi fel a professzor.

A sebész szakma a következő generációt is magával ragadta: József fia, **Verebély László** már Budapesten, a **Balassa János** által vezetett egyetemi sebészeti klinikán kezdett dolgozni, később pedig a Stefánia Szegénygyermek-kórház konziliáriusa lett, ahol kisebb beavatkozásokat, korrekciós műtéteket végzett gyermekeken. A századfordulón fia, **Verebély Tibor** vette át tőle a stafétát, a fiatal orvosból az évek alatt a magyar sebészet egyik kiemelkedő egyénisége vált. Kutatásokat folytatott a lép, a gyomor, a hasnyálmirigy és a daganatok sebészeti vonatkozásával kapcsolatban, széles körű elméleti és gyakorlati munkásságát bizonyítja több mint 300 tudományos műve. 1919-től egyetemi tanár, később az I. Sz. Sebészeti Klinika igazgatója, két ízben pedig a Semmelweis Egyetem rektoraként tevékenykedett.

– A nagyapának fontos szerepe volt abban is, hogy az 1900-as évek elején Magyarországon, a világon szinte elsőként, megalakult az önálló gyermeksebészeti osztály: ő ajánlotta **Bókay János** figyelmébe **Koós Aurélt**, aki később az osztály vezetője lett – meséli dr. Verebély Tibor.

– A gyógyítás hivatását az ük-, a déd- és a nagyapám után édes-

250 éve az egészség szolgálatában

1

2

3

1. 250-es jubileumi kitűző választható díszdobozzal, 4900 Ft
2. 250-es jubileumi női selyem sál, 6250 Ft
3. 250-es jubileumi nyakkendő, 6250 Ft

A **Semmelweis Egyetem** Magyarország legrégebbi, ma is működő orvostudományi intézménye, története 250 évvel ezelőtt, 1769-ben kezdődött, amikor Mária Terézia orvosi karral egészítette ki a Nagyszombati Egyetemet. Mára hat karral működő szakegyetemenként egyedülálló helyet foglal el a magyar orvos- és egészségtudományi felsőoktatásban. Három fő tevékenysége az **oktatás**, **kutatás-innováció** és **gyógyítás**, és e hármas egység teszi nemzetközileg is elismert tudásközponttá.

A 250. jubileumi évfordulóra kiadott exkluzív ajándéktárgyak megvásárolhatók.

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.

www.semmelweiskiado.hu

■ **LEGENDUS KÖNYVESBOLT**

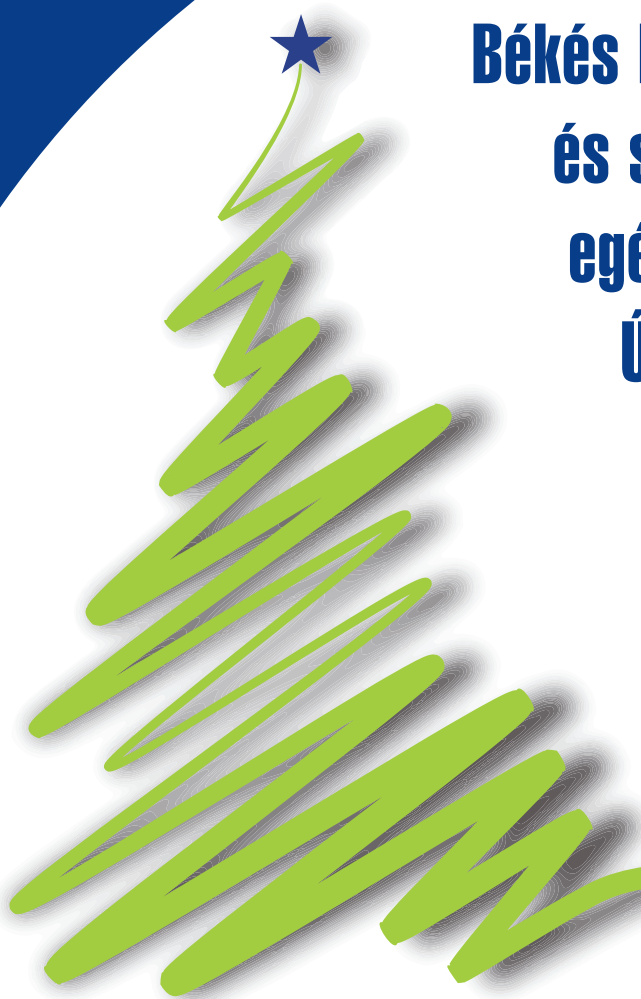
1089 Budapest, Nagyvárad tér 4. Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

E-mail: info@semmelweiskiado.hu

Közös nyelvünk a könyv!

E-könyveinket keresse a honlapunkon: <https://www.semmelweiskiado.hu/termekek/e-konyvek>

**Békés Karácsonyi Ünnepeket
és sikerekben gazdag,
egészségben eltöltött
Új Évet kívánunk!**

Semmelweis Kiadó

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4.

www.semmelweiskiado.hu

■ **LEGENDUS KÖNYVESBOLT**

1089 Budapest, Nagyváradi tér 4. Tel.: 210-4408, 459-1500/56353

E-mail: info@semmelweiskiado.hu

Közös nyelvünk a könyv!

E-könyveinket keresse a honlapunkon: <https://www.semmelweiskiado.hu/termekek/e-konyvek>